

AUDITOR

časopis Komory auditorů České republiky číslo 1/2017

Téma: Auditorské standardy

aktuality • informace z komory • stanoviska, názory, diskuze
• nabídka vzdělávacích akcí • auditorské postupy • vybrané účetní
problémy • daňová a právní problematika • informace ze zahraničí

Obsah

AKTUALITY

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR.....	2
Pomocné orgány Výkonného výboru KA ČR.....	3
Informace z odborných výborů.....	3
Fixní příspěvky byly splatné do 31. ledna.....	3
Pohyblivý příspěvek pro rok 2017.....	4
Metodická pomůcka pro SME/SMP.....	5
Příloha s obsahem XXIII. ročníku časopisu Auditor (2016).....	5
Z konference o výborech pro audit.....	6
Publikace RVDA.....	7
Novela zákona o účetnictví – nefinanční informace.....	8
Přezkoumání hospodaření za rok 2016 – poměrové ukazatele.....	9
Ministerstvo financí poprvé zveřejnilo účetní výkazy za celou ČR.....	9
Významná novela zákona proti praní špinavých peněz.....	10
Novela zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.....	12
Senát schválil návrh novely insolvenčního zákona.....	13

TÉMA ČÍSLA – AUDITORSKÉ STANDARDY

Editorial nohama vzhůru (Michal Štěpán).....	14
Struktura nové zprávy auditora (Michal Štěpán).....	14
Nejistota týkající se principu nepřetržitého trvání (Michal Štěpán).....	17
Hlavní záležitosti auditu (Karel Charvát).....	18
Ověřování výroční zprávy (Jiří Pelák).....	20
Změny v auditorských standardech pro zakázky pro zvláštní účely (Pavel Kulhavý).....	22
Mezinárodní rámec pro ověřovací zakázky – možnosti praktického využití (Vladimír Králíček).....	24
Jan miluje Marii aneb proč nezrušit češtinu (Jitka Radoňová).....	27

K DISKUZÍ

Úvahy nad smlouvou o auditu – 1. část (Jiří Pelák).....	28
---	----

ZE ZAHRANIČÍ

Rozhovor s Olivierem Boutellis-Taftem Nastavení „důvěry, integrity a transparentnosti“ pro následujících 30 let.....	30
---	----

LIDÉ A FIRMY.....

e-příloha Auditor 1/2017

- Aktuality – Poměrové ukazatele
- Právo
- Daně
- Zaznamenali jsme

Toto číslo vyšlo **10. 2. 2017**
Uzávěrka pro příjem podkladů
pro další číslo je **13. 2. 2017**

Skepse, hrdost a tržby auditora

Jiří Pelák

„nová zpráva auditora“. V tomto úvodníku bych chtěl sdílet dojmy, které to ve mne zanechalo.

Rád bych se mýlil, ale náhoda, která v tomto vzorku profese převládala, byla skleslá. Nároky na auditora se valí ze všech stran: text zákona o auditorech se nejen významně prodloužil, ale také zkomplikoval svým propojením s nařízením EU. Letmé nahlédnutí do zákona za účelem řešení jakéhokoliv problému je minulostí. Ve zprávě auditora se mění spousta drobných detailů, které navíc závisí na tolika okolnostech, až z toho přechází zrak. S řadou klientů je pro auditora těžké vyjít, protože audit chápou jen jako administrativní zátěž. Pověst auditu je otřesena. Rizika, která auditor podstupuje, spíše rostou, a klienti neváhají se s auditory soudit. Problémy účetního, daňového i právního charakteru, které auditor musí řešit, nabývají na komplexitě a neexistují na ně jednoznačné odpovědi. S rostoucími požadavky profesních a právních předpisů roste i riziko vzniku chyb při provádění samotného auditu a jeho dokumentaci. Kontrola kvality se tak stává noční můrou.

Tohle vše zvyšuje tlak na čas a odbornost auditora. I to by se dalo zvládnout, náročnější práce se vždy dá zvládnout ve více lidech, a tedy za více peněz.

A tady přichází poslední špatné zprávy: ceny auditu se po finanční krizi dostaly na své historické minimum. Vyjednávání o zvýšení ceny (či spíše o zrealnění ceny) je vždy těžké v každém oboru, ale v naší profesi ještě navíc tu a tam bojujeme s fenoménem podepisovačů. Podepisovač je „kolega“, který přes všechna opatření přežívá v profesi a provádí „audity“ za ceny, za něž by je svědomitý auditor s řádnou péčí na požadované odborné úrovni nikdy nedokázal provést.

Jaká je cesta ven? Jisté je jen jedno. Auditorům nikdo na pomoc nepřispěchá. Stávkovat? Tím bychom asi veřejnost hodně pobavili, nejsme přeci jen službou pro masu. Musíme si s tím poradit sami. Sami, to znamená, že to je na nás, na jednotlivých auditorech, na našem pozitivním myšlení, nápadech a jejich realizaci. Abychom toho docílili, bude potřeba v profesi mluvit více mezi sebou. Komora se po několika letech intenzivní implementace změn právních předpisů bude zaměřovat více na problémy v profesi, včetně problému zmíněných podepisovačů. Komora plánuje diskusní večery v různých regionech, v časopise Auditor také bude věnováno více prostoru komunikaci mezi auditory a Komorou.

Je nicméně otázkou, zda skepse v profesi není spíše příčinou než důsledkem současné situace. Vzniku pozitivních věcí obvykle předchází pozitivní myšlení. A aby auditor mohl být pozitivní, musí být hrdý na svou profesi. Od skepse k hrdosti je to velký kus cesty. Naštěstí v případě auditora je na co být hrdý, jen to nesmíme zapomenat

a brát za samozřejmé. Šířka vzdělání a přehledu auditora je obdivuhodná, členem profese nemůže být každý. Informace, se kterými se auditor setkává, činí jeho znalosti unikátní. Osoby, s nimiž auditor jedná, jsou na nejvyšších žebříčcích společenské hierarchie. Auditor nese nepřehlédnutelnou jak morální, tak právní odpovědnost vůči uživatelům své zprávy.

Hrdost souvisí i s tím, jak s námi naši klienti budou jednat a jaké ceny se nám podaří vyjednat. Zdravá sebeúcta v pokrizové době, v době růstu administrativní zátěže a tlaku na kvalitu auditu musí vyústit ve zvyšování cen auditu. Sebevědomá komunikace s klientem pomůže i jinde, a sice s tím, aby nám klient byl administrativně co možná nejvíc nápomocný a naši obtížnou úlohu nám alespoň trochu ulehčil.

Nezaměňujeme však profesní hrdost s arogancí. Teprve hrdost doprovázená přirozenou pokorou a pochopením pro problémy našich klientů a jejich zaměstnanců vybuduje náš kredit v očích našich partnerů. Při budování obrazu profese také nezapomínejme na to, že vedlejší efekty komunikace s klientem pro něj mohou představovat významnou přidanou hodnotu. Pro klienta totiž může být zajímavý externí nezávislý názor na jeho vybrané aktivity, můžeme ho seznámit s „best practice“, které známe z odvětví, nebo, což není zdaleka tak bezvýznamné, jak se to jeví, uzavřeme v našich myslích tajemství, se kterými se šéfové auditovaných firem nemají komu svěřit.

Jen tímto způsobem, počínajíc konkrétním jednáním konkrétního auditora, lze upřímně budovat

profesní pověst, která je pro nás životně důležitá. Naše tržby, ceny a služby nejsou totiž ničím jiným než sklizením plodů naší dobré pověsti. Obdobně Komora na takto vybudované důvěryhodnosti může budovat svůj vztah s veřejnou správou a propagovat auditor-ské služby v oblastech doposud auditem nezasažených, ale o to víc potřebných.

Mějme proto na paměti, že naši budoucnost si tvoříme sami. Každý auditor, ať chce nebo nikoli, je vyslancem své profese. A každý auditor je členem Komory, kterou spoluvytváří, a nejen že může, ale měl by ji ovlivňovat.

Jiří Pelák

první viceprezident
Komory auditorů ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Výkonný výbor se na svém zasedání, které se uskutečnilo 16. ledna, zabýval jak standardní agendou, tak aktuálními činnostmi jednotlivých odborných výborů KA ČR. Významným bodem programu bylo schválení plánů činnosti jednotlivých odborných výborů na rok 2017. Jednání se také zúčastnil Petr Kříž, který informoval o novinářkách z Accountancy Europe (dříve FEE).

Výkonný výbor schválil:

- personální složení Výboru pro metodiku auditu, Výboru pro správu profese, Výboru pro auditorské zkoušky, Výboru pro účetní výkaznictví, Výboru pro SME/SMP, Výboru pro veřejný sektor, Výboru pro IFRS a finanční instituce, Výboru pro regulaci a rozvoj profese, Redakční rady časopisu Auditor a Redakční rady pro překlady,
- aktualizaci směrnice B7 Zásady poskytování cestovních náhrad,

- plány činnosti na rok 2017 Výboru pro správu profese, Výboru pro auditorské zkoušky, Výboru pro účetní výkaznictví a Výboru pro regulaci profese,
- návrh odpovědí na dotazník spokojenosti v rámci legislativních prací v roce 2016.

Výkonný výbor dále projednal:

- a schválil postup ve věci žádosti auditora o zbavení mlčenlivosti,
- a schválil navržené úpravy „Metodické pomůcky pro SME/SMP“ a její uveřejnění na webu KA ČR,
- personální záležitosti a schválil personální změnu na úřadu KA ČR,
- a schválil postup přípravy oslav k 25. výročí založení KA ČR, které se uskuteční v roce 2018,
- a schválil navržený postup aktualizace dokumentu „Strategie KA ČR“

a vzal na vědomí:

- informace o výsledku hlasování

per rollam o volbě člena Komise pro posuzování kvalifikačních předpokladů,

- zprávu o úpravě metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy,
- informace Petra Kříže o novinářkách v Accountancy Europe,
- informaci o plnění rozpočtu za období leden–prosinec 2016,
- zápisy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- legislativní monitoring,
- informace o podnětech vyřizovaných Kárnou komisí za období leden – prosinec 2016,
- statistiku uložených kárných opatření,
- zprávu o dohledu RVDA nad Kárnou komisí KA ČR.

Jiří Mikyňa

ředitel úřadu
Komory auditorů ČR

Pomocné orgány Výkonného výboru Komory auditorů ČR

Výkonný výbor má ke své činnosti zřízené pomocné orgány ve formě odborných výborů, redakčních rad a komisí. Dále uvádíme aktuální přehled všech odborných výborů s jejich předsedy a místopředsedy po sněmu konaném v listopadu 2016. Více o práci a složení jednotlivých výborů najdete na www.kacr.cz v části O komoře. Počínaje tímto číslem budete nacházet na stránkách časopisu Auditor informace o tom, čím se odborné výbory aktuálně zabývají na svých zasedáních.

Přehled odborných výborů KA ČR

- Výbor pro správu profese (VSP) – předseda Tomáš Brumovský, místopředseda Jiří Vrba
- Výbor pro metodiku auditu (VMA) – předseda Michal Štěpán, místopředseda Pavel Kulhavý
- Výbor pro SME/SMP – předseda Jaroslav Dubský
- Výbor pro auditorské zkoušky (VAZ) – předsedkyně Libuše Müllerová, místopředseda Bohumil Král
- Redakční rada pro překlady (RRP) – předseda Michal Štěpán, místopředseda Jiří Pelák
- Výbor pro veřejný sektor (VVS) – předseda Vladimír Zelenka, 1. místopředsedkyně Hana Březinová, 2. místopředsedkyně Blanka Dvořáková
- Výbor pro kontinuální profesní vzdělávání (VKPV) – předseda Jiří Vrba
- Výbor pro účetní výkaznictví (VÚV) – předseda Petr Vácha, 1. místopředseda Petr Ryneš, 2. místopředsedkyně Hana Březinová
- Výbor pro vnější vztahy (VVV) – předseda Jiří Pelák, místopředsedkyně Libuše Müllerová
- Redakční rada časopisu Auditor (RRA) – předseda Jiří Pelák, místopředseda Ladislav Mejzlík
- Výbor pro regulaci a rozvoj profese (VRRP) – předseda Stanislav Staněk
- Výbor pro IFRS a finanční instituce (VIFRS a FI) – předseda Milan Zelený
- Komise pro posuzování kvalifikačních předpokladů – předseda Tomáš Brumovský
- Komise pro posuzování osvobození od dílčí části auditorské zkoušky – předseda Bohumil Král

-rr-

Fixní příspěvky byly splatné do 31. ledna

Dovolujeme si připomenout, že fixní příspěvky za auditory, auditorské společnosti (včetně asistentů auditora) pro rok 2017 byly splatné ke dni 31. ledna 2017. Příspěvky na činnost Komory auditorů ČR jsou hrazeny povinně ze zákona o auditorech ve výši dle Příspěvkového řádu Komory auditorů ČR.

Roční fixní příspěvek je stanoven takto:

1. za auditora ve výši 2 900 Kč,
2. za auditorskou společnost ve výši 15 000 Kč,

3. příspěvek auditora nebo auditorské společnosti se zvyšuje o 2 900 Kč za každého asistenta auditora nebo auditora v pracovním poměru.

Číslo účtu Komory auditorů ČR je 87039011/0100.

Je třeba vždy uvádět variabilní symbol (VS), který slouží k identifikaci plátce. U auditorů tvoří VS čtyřmístné evidenční číslo + 31 (xxxx31), u asistentů rovněž čtyřmístné registrační číslo + 33 (xxxx33) a u auditorských

Výbor pro účetní výkaznictví (VÚV) 6. prosince 2016

Na prosincovém zasedání byla otevřena diskuse nad problémovými oblastmi českých účetních předpisů v souvislosti se záměrem Ministerstva financí ČR připravit nový či významně novelizovaný zákon o účetnictví. Cílem je vytvořit seznam problémů spolu s návrhem řešení, která by mohla být následně navržena k zapracování do novely zákona o účetnictví.

Výbor pro veřejný sektor (VVS) 12. prosince 2016

Výbor s nově zvoleným předsedou doc. Vladimírem Zelenkou projednal plán práce a zaměření činnosti výboru na další období.

Výbor pro metodiku auditu (VMA) a Redakční rada pro překlady (RRP) 5. prosince 2016

Novým předsedou Výboru pro metodiku auditu se stal Michal Štěpán, místopředsedou Pavel Kulhavý. Členství ve výboru ukončil Milan Flosman z KPMG. Diskutovalo se o dotazech vznesených na školeních k nové zprávě auditora organizovaných komorou. Členové výboru připomínkovali metodické doporučení MŠMT o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením pro rok 2016.

Dále bylo dohodnuto, že na webu komory budou v sekci Předpisy a metodika / Auditorské standardy zveřejněny revidované auditorské standardy a v případě standardů, ke kterým byla vydána aplikační doložka, také konsolidované znění těchto standardů se související aplikační doložkou. Vzhledem k tomu, že změny standardů a aplikačních doložek přináší nové požadavky na zprávu auditora, budou v sekci Metodická podpora doplněny příklady nových zpráv auditora s nemodifikovanými i modifikovanými výroky, příklady vyjádření auditora k hlavním záležitostem auditu a ostatním informacím.

-pse-

Výbor pro auditorské zkoušky (VAZ) 19 prosince 2016

Zasedání výboru se zúčastnil garant zkoušky Statistika prof. Richard Hindls. Byl schválen plán práce na rok 2017. Diskutovalo se o stanovisku doc. Vladimíra Králíčka k možnosti osvobodování dílčí zkoušky Auditing I na základě zkoušky Auditing a vnitřní kontrola v rámci systému certifikace a vzdělávání Svazu účetních. Bylo navrženo personální složení komise pro posuzování osvobodování od dílčí části auditorské zkoušky pro předložení výkonnému výboru ke schválení. Výbor dále schválil nový tým k dílčí zkoušce Finanční účetnictví II, projednal předložené hodnocení zkoušek a kurzů Manažerské účetnictví a Finanční účetnictví II a schválil členy odborného dohledu ke zkouškám Makroekonomie-Mikroekonomie a Zdanění.

-pag-

společností trojmístné evidenční číslo + 32 (xxx32).

Pokud je platba příspěvků provedena jednou částkou za více osob, je třeba zaslat do oddělení evidence auditorů na e-mail rojkova@kacr.cz nebo kacr@kacr.cz

rozpis této částky s uvedením evidenčních čísel auditorů, resp. registračních čísel asistentů auditora.

Libuše Šnajdrová
evidence auditorů KA ČR

Pohyblivý příspěvek pro rok 2017

Jako každoročně se do 31. března podává dle § 3 Příspěvkového řádu KA ČR **vyúčtování příspěvků. Toto vyúčtování podávají na Komoru auditorů všichni auditori a auditorské společnosti.** Příspěvky na činnost Komory auditorů jsou hrazeny povinně ze zákona o auditorech ve výši stanovené Příspěvkovým řádem.

Splatnost pohyblivého příspěvku pro rok 2017 je dle § 4 odst. 2 Příspěvkového řádu do 30. června 2017. Základem pro výpočet pohyblivého příspěvku jsou v souladu s Příspěvkovým řádem příjmy (tržby) bez DPH dosažené v předcházejícím roce, tedy v roce 2016, za auditorské služby konané na území České republiky.

Sazba pohyblivého příspěvku je stanovena podle Příspěvkového řádu na 0,45 % z uvedeného základu.

Formulář vyúčtování příspěvků jak za auditora, tak za auditorskou společnost lze vyplnit prostřednictvím on-line aplikací na www.kacr.cz. Elektronickou verzi formulářů vyúčtování příspěvků najdete po přihlášení pod svým uživatelským jménem a heslem nebo pod uživatelským jménem a heslem auditorské společnosti v sekci Pro členy / On-line formuláře / Vyúčtování – auditor, resp. Vyúčtování – auditorská společnost. Ve formuláři se automaticky zobrazí osobní údaje auditora nebo název a IČO auditorské společnosti včetně evidenčního čísla (dříve číslo oprávnění).

Druhou možností je využít formulář vyúčtování příspěvků,

který je rovněž na webových stránkách komory v části Pro členy, v sekci Formuláře. Formulář lze stáhnout a po vyplnění zaslat komoře e-mailem na adresu snajdrova@kacr.cz nebo na kacr@kacr.cz nebo ho lze zaslat do datové schránky KA ČR či poštou. Letos již není možné použít tištěný formulář, který byl v předchozích letech vkládán do časopisu Auditor a společně byl zasílán poštou.

Pohyblivý příspěvek se zasílá na bankovní účet KA ČR číslo 87039011/0100. Variabilní symbol je u auditorů ve struktuře xxxx31, z toho xxxx je evidenční číslo (číslo oprávnění) a u auditorských společností ve struktuře xxx32, z toho xxx je evidenční číslo. Variabilní symbol je třeba uvádět přesně, slouží k identifikaci plátce.

Pokud vypočtená výše pohyblivého příspěvku zokrouhlená na celé koruny směrem dolů nepřesáhne 200 Kč, pohyblivý příspěvek se neodvádí, nicméně vyúčtování je třeba provést některým ze dvou uvedených způsobů. Vyúčtování příspěvků je třeba zaslat i v případě, že auditor neměl žádné tržby za provádění auditorské činnosti nebo provádí auditorskou činnost jménem auditorské společnosti. V případě pozdního zaplacení příspěvku je třeba počítat s úhradou úroku z prodlení.

Libuše Šnajdrová
evidence auditorů KA ČR

vyúčtování do
31. března

Metodická pomůcka pro SME/SMP

Na webu KA ČR v sekci Metodická podpora je k dispozici metodická pomůcka pro malé a střední podniky a auditorské praxe (SME/SMP). Tato pomůcka má auditorům pomoci rychle se orientovat ve spleti různých materiálů, nastínit možnosti různých přístupů k řešení konkrétních problémů a k jejich dokumentaci v auditorském spisu.

Pomůcka byla vytvořena na základě opakovaných žádostí auditorů týkajících se úplnosti a obsahu auditorského spisu u menších auditorských zakázek. Jejím cílem je napomoci auditorům při provádění auditu u menších účetních jednotek (podnikatelských subjektů), které sestavují účetní závěrku podle českých účetních předpisů, a to v souladu s mezinárodními standardy pro audit (ISA), ve znění aplikačních doložek, pokud byly Komorou auditorů vydány, a dalšími profesními a jinými předpisy platnými v ČR.

Pro jiné typy účetních jednotek, ověření konsolidovaných účetních závěrek či jiné auditorské zakázky není její použití dostačující. V těchto případech je zapotřebí použít jiné prameny informací a odborně zaměřené publikace k dané problematice.

Řádné provedení auditu a vedení auditorského spisu tak, aby byly dodrženy zákonné a profesní

požadavky, je u auditu menších účetních jednotek klíčovým faktorem úspěchu. Metodická pomůcka má usnadnit zejména orientaci v problematice ověřování dle ISA a tím napomoci tomu, aby auditor se svým spísem obstál ve všech situacích, kdy spis slouží k jeho ochraně a prokázání kvality jím vykonané práce. Z tohoto důvodu jsou forma i členění této metodické pomůcky v základních rysech odvozeny z aktuální podoby Kontrolního dotazníku Dozorčí komise KA ČR.

Při rozhodování o vhodnosti použití této metodické pomůcky musí auditor vždy použít svůj vlastní odborný úsudek a zohlednit konkrétní okolnosti a podmínky prováděného auditu. Ani v případě použití této pomůcky není auditor zbaven odpovědnosti za jím prováděnou auditorskou činnost a její dokumentaci.

Výbor pro SME/SMP bude provádět pravidelnou aktualizaci této pomůcky, když dojde ke změnám ISA a příslušných předpisů, bude doplňovat odkazy na nově uveřejněné články či publikace a nové příklady z praxe. Výbor uvítá i případné připomínky a návrhy k doplnění.

Jaroslav Dubský

předseda Výboru pro SME/SMP

Příloha s obsahem XXIII. ročníku časopisu Auditor (2016)

Součástí tohoto čísla je vložená příloha Obsah XXIII. ročníku časopisu Auditor, kde je přehled všech článků zveřejněných v časopise Auditor a v e-příloze v roce 2016.

Na webu www.kacr.cz pod záložkou Vzdělávání a publikace – Časopis Auditor – Archiv je pro členy k dispozici ke stažení program (Vyhledávání článků publikovaných v časopise Auditor). S pomocí

tohoto programu lze vyhledávat jednotlivé články publikované v časopise Auditor a v e-příloze Auditor od roku 2004 podle klíčového slova nebo příjmení autora.

Další možností je fulltextové vyhledávání článků ve formátu pdf pomocí funkce hledat, která je umístěna na úvodní stránce webu vpravo nahoře.

-av-

Výbor pro správu profese (VSP)

Do činnosti tohoto výboru spadají agendy, při jejichž vyřizování se postupuje podle správního řádu. Není proto praktické, aby výbor zasedal. Případy se řeší kontinuálně tak, jak jsou doručovány na Komoru. Členové výboru je průběžně posuzují tak, aby byly jednotlivé případy vyřizovány včas. V rámci výboru pracuje komise pro posuzování kvalifikačních předpokladů, jejíž členové rovněž kontrolují jednotlivé případy průběžně, bez zbytečného odkladu.

V období od prosince 2016 do poloviny ledna 2017 výbor projednal a schválil žádosti o zápisy do rejstříku auditorů (obsahuje rejstřík asistentů auditora a rejstřík statutárních auditorů), které byly dodány se všemi náležitostmi. O zápisech do příslušných rejstříků byla vydána rozhodnutí. U žádostí, které nesplňovaly podmínky, bylo přerušeno správní řízení.

Výbor se zabýval žádostmi asistentů auditora, statutárních auditorů a auditorských společností o vyškrtnutí, resp. o zánik oprávnění k výkonu auditorské činnosti. V případě žádostí, které obsahovaly všechny náležitosti, a se žadateli byla ukončena všechna řízení v souladu se zákonem o auditorech, byla vydána rozhodnutí o vyškrtnutí, resp. o zániku oprávnění. U žádostí, které nesplňovaly podmínky, bylo přerušeno správní řízení.

Dále se výbor zabýval žádostí statutárního auditora o zproštění mlčenlivosti, průběžně eviduje platby fixních příspěvků, došlá vyúčtování a vyplněné přehledy odborné praxe asistentů auditora.

Výbor se usnesl, že formuláře o vyúčtování příspěvků statutárních auditorů a auditorských společností již nebudou k dispozici v tištěné podobě jako v předchozích letech.

-SnL-

Z konference o výborech pro audit

Český institut interních auditorů, Komora auditorů ČR, Ministerstvo financí, Nejvyšší kontrolní úřad a Rada pro veřejný dohled nad auditem uspořádaly 18. ledna konferenci s názvem Výbory pro audit. Společná konference byla zaměřena na problematiku výborů pro audit dle pojetí zákona o auditorech. Součástí konference bylo také představení a slavnostní křest nově vydaných publikací určených členům výborů pro audit s názvem Praktická pomůcka pro výbory pro audit a Zpráva o činnosti Výboru pro audit. Za Komoru auditorů na konferenci vystoupila prezidentka Irena Liškařová.

V úvodu vystoupil prezident NKÚ Miloslav Kala, který přivítal přítomné na půdě NKÚ. Poté se konal křest dvou publikací vydaných RVDA, kterého se zúčastnili Jiří Nekovář, prezident RVDA, Radek Neužil, předseda disciplinárního výboru RVDA, Tomáš Vyhnanek, náměstek ministra financí, a Pavel Hollmann, ředitel sekce regulace a mezinárodní spolupráce na finančním trhu ČNB.

Následovalo vystoupení Tomáše Severy z odboru regulace a metodiky účetnictví MF. Informoval o zákonné úpravě a některých aspektech aplikační praxe výborů pro audit (VpA) zřizovaných v subjektech veřejného zájmu. Zabýval se právní úpravou, účelem zřízení a hlavními principy fungování výborů pro audit. Přiblížil zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve kterém došlo s účinností od 1. října 2016 ke změnám, evropskou směrnicí 43/2006/ES (novela 2014/56/EU) a nařízení 2014/537/EU, účinné od 17. června 2016. Hovořil o VpA jako součásti systému správy a řízení obchodní korporace (corporate governance). Z jeho prezentace vyplynulo, že účelem zřízení VpA je přispět ke kvalitě finančních informací a k minimalizaci finančních a provozních rizik. Cílem VpA je praktická pomoc osobám pověřených správou a řízením (zejména kontrolnímu orgánu) a auditorům. Tomáš Severa také seznámil přítomné s dualistickým (§ 396 odst. 1 ZOK) a monistickým (§ 396 odst. 2 ZOK) systémem řízení VpA.

K požadavkům na složení VpA náleží, že většina členů VpA musí být nezávislá a odborně způsobilá, alespoň jeden člen VpA musí být auditor nebo účetní – tzn. musí mít účetní kvalifikaci a musí být vždy nezávislý.

Nezávislost členů zákon blíže neupravuje, je třeba ji dovodit z právních předpisů při aplikaci

eurokonformního výkladu. Obecně lze konstatovat, že nezávislost se posuzuje na základě obchodních, rodinných či jiných vztahů k subjektu veřejného zájmu, jejímu většinovému akcionáři či vedení, pokud by takové vztahy mohly vést ke střetu zájmů zhoršujícímu jeho úsudek.

Prezentace zahrnovala také doporučení Komise (2005/162/ES) ze dne 15. února 2005 o úloze nevykonávaných členů správní rady nebo členů dozorčí rady a o výborech správní nebo dozorčí rady společností kotovaných na burze.

VpA se podle nové právní úpravy zabývá doporučeními k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví, projednává s auditorem rizika ohrožující jeho nezávislost a ochranná opatření, která byla auditorem přijata s cílem tato rizika zmírnit. Posuzuje, zda bude auditorská zakázka předmětem přezkumu řízení kvality auditorské zakázky jiným auditorem (nařízení 2014/537/EU). VpA dále informuje kontrolní orgán o výsledku povinného auditu a jeho poznatcích získaných ze sledování procesu povinného auditu, informuje kontrolní orgán, jakým způsobem povinný audit přispěl k zajištění integrity systémů účetnictví a finančního výkaznictví, na základě posouzení nezávislosti auditora předkládá stanoviska, na jejichž základě kontrolní orgán rozhoduje o pokračování zakázky auditorem (nařízení 2014/537/EU). Dále předkládá stanoviska, na jejichž základě kontrolní orgán schvaluje poskytování jiných neauditorských služeb (nařízení 2014/537/EU), a poskytuje doporučení k výběru auditora.

Martina Smetanová z kontrolního oddělení RVDA se ve svém vystoupení věnovala publikacím, které nově vydala RVDA. Nejprve se zabývala historií a specifikací nových povinností VpA a RVDA. Více o těchto publikacích najdete v následujícím článku.

Startem pro panelovou diskuzi, vedenou prezidentem ČIIA Tomášem Pivoňkou, byl popis současné globální ekonomické situace ve spojení s útoky na WTC před 15 lety a pádem společnosti Enron. V EU se záhy poté objevila jména jako Parmalat, Ahold a další. EU reagovala reformou povinného auditu. Smyslem reformy bylo předcházet podobným případům a zvýšit důvěru v prezentované účetní výkazy a statutární audit. Reforma si kladla za cíl zpřísnit pravidla pro povinný audit a ustavit VpA jako klíčový prvek správy a řízení společností (corporate governance).

Diskutovalo se také o tom, zda legislativní úprava naplnila původní smysl a cíl reformy EU. Podle názoru Ireny Liškařové je ještě brzy na odpověď. Uvedla: „Teprve uvidíme, regulace vstoupila do praxe 17. 6. 2016. Celkové hodnocení proběhne letos, v roce 2017.“ Podle Radka Neužila bylo dílčích cílů více, především ale zvýšit nezávislost s pomocí kontroly kvality.

Dalším tématem diskuze byla připravenost subjektů veřejného zájmu na plnění nových odpovědností VpA.

Byla shoda v tom, že společnosti (účetní jednotky) si svou povinnost zřídít VpA uvědomují.

Součástí diskuze byla i otázka, kterou z odpovědností VpA považují diskutéři za zásadní z pohledu role VpA ve správě a řízení. Irena Liškařová uvedla, že zásadní je podle jejího názoru komunikace mezi externím auditorem a VpA, mezi VpA a jinými částmi účetní jednotky.

Tomáš Severa k tomu řekl: „Nejdůležitější je, aby odborníci byli schopni prezentovat názory tak, aby představenstvo bylo schopno rozhodovat.“

Kateřina Hanibalová
oddělení vnějších vztahů KA ČR

Publikace Rady pro veřejný dohled nad auditem

Do zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů („zákon o auditorech“), ve znění pozdějších předpisů byly transponovány tyto evropské právní předpisy:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 ze dne 16. dubna 2014 o specifických požadavcích na povinný audit subjektů veřejného zájmu a o zrušení rozhodnutí Komise 2005/909/ES („nařízení“);
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/56/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek, o změně směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS a o zrušení směrnice Rady 84/253/EHS.

Právní předpisy Evropské unie a zákon o auditorech zavádějí podrobnější požadavky na povinný audit subjektů veřejného zájmu. Cílem těchto právních předpisů je posílení kvality auditu a nezávislosti statutárních auditorů nebo auditorických společností. Tohoto cíle je možné dosáhnout mimo jiné podporou otevřeného výběrového řízení v rámci auditorického trhu, ale i zajištěním toho, aby výbory pro audit přijaly svoji roli a odpovědnost.

Výbory pro audit

Zřízení výboru pro audit je cestou, jak posílit nezávislý dohled nad procesem sestavování účetní závěrky, konsolidované účetní závěrky, nad sledováním účinnosti systému řízení rizik, vnitřních kontrol a vnitřního auditu, je-li zřízen, a nad prováděním povinného auditu.

Povinnost zřídít výbory pro audit je stanovena zákonem o auditorech. Tuto povinnost mají subjekty veřejného zájmu za předpokladu naplnění podmínek stanovených tímto zákonem a některé subjekty s majetkovou účastí státu, které nejsou subjekty veřejného zájmu. Tyto subjekty mají nejenom povinnost zřídít výbor pro audit, ale uplatnit při jeho činnosti i všechny relevantní požadavky na výbory pro audit stanovené zákonem o auditorech.

Povinnosti Rady pro veřejný dohled nad auditem

Jednou z nových povinností Rady pro veřejný dohled nad auditem („Rada“) je, podle článku 27 nařízení, posuzovat

činnost výborů pro audit. Ve snaze pomoci nově zřizovaným, začínajícím výborům pro audit, popř. nově zvoleným členům těchto výborů, vydala Rada dvě publikace, které se problematice výborů pro audit věnují.

Praktická pomůcka pro výbory pro audit

První publikace, která má název Praktická pomůcka pro Výbory pro audit, obsahuje příklady dobré praxe pro nově zřízené nebo začínající výbory pro audit, která je rozdělena do deseti kapitol. Některé z nich jsou doplněny i přílohami.

Základní skladba pomůcky je následující:

Kapitola 1	Úvodní slovo prezidenta Rady
Kapitola 2	Úvod
Kapitola 3	Subjekty a jejich povinnosti
Kapitola 4	Výbory pro audit
	Přílohy
	<ul style="list-style-type: none"> • Předseda výboru pro audit • Profil člena výboru pro audit • Nezávislost člena výboru pro audit • Příklad statutu a jednacího řádu
Kapitola 5	Postup sestavování účetní závěrky
Kapitola 6	Činnosti v oblasti povinného auditu
Kapitola 7	Činnosti v oblasti vnitřního auditu
	Přílohy
	<ul style="list-style-type: none"> • Matice pravomocí v oblasti vnitřního auditu (mimo finanční sektor) • Matice pravomocí v oblasti vnitřního auditu pro banky
Kapitola 8	Činnosti v oblasti vnitřního kontrolního systému a systému řízení rizik
Kapitola 9	Jednání/zasedání výboru pro audit
	Přílohy
	<ul style="list-style-type: none"> • Příklad návrhu programu jednání výboru pro audit
Kapitola 10	Ostatní informace

Cílem této publikace je poskytnout prakticky orientovaný přehled problematiky výborů pro audit tak, aby tyto výbory mohly přispívat k minimalizaci rizik a poskytovat správné informace jak uvnitř účetní jednotky, tak mimo ni.

Nová pravidla týkající se složení a kompetencí výborů pro audit se vztahují na účetní období začínající 17. červnem 2016 anebo po tomto datu. Každý začínající nebo nově zřízený výbor pro audit by měl proto posoudit, zda je nutné provést nějaké konkrétní kroky, aby nejenom jeho jednotliví členové, ale výbor pro audit jako celek byl v souladu s požadavky těchto nových pravidel.

Zpráva o činnosti výboru pro audit

Druhou publikací je Zpráva o činnosti Výboru pro audit. Jedním z nových požadavků na výbory pro audit je, aby podle § 44aa odst. 3 zákona o auditorech výbor pro audit jednou ročně vyhotovil zprávu o činnosti, ve které zhodnotí svoji činnost ve vztahu k činnostem uvedeným v § 44a odst. 1 zákona o auditorech. Tato zpráva výboru pro audit je určena Radě.

Ve snaze o poskytnutí metodické podpory a účelné sjednocení přístupu ke zpracování zprávy o činnosti výboru pro audit určené Radě připravila Rada vzor „Zprávy o činnosti Výboru pro audit“.

Samostatný vzor Zprávy o činnosti Výboru pro audit v MS Excel se skládá ze šesti záložek, které obsahují následující informace:

Záložka 1 Úvod

V této záložce jsou uvedeny základní informace týkající se celého souboru, včetně termínů.

Záložka 2 Údaje o společnosti

Slouží k identifikaci společnosti, ve které výbor pro audit působí, včetně časového období, za které byla zpráva o činnosti výboru pro audit sestavena.

Záložka 3 Obecná část

Týká se informací souvisejících se samotným výborem pro audit, kterými jsou např. jeho vznik, postavení v organizační struktuře dané společnosti, počet členů, plnění zákonných požadavků jednotlivých členů výboru pro audit v oblasti nezávislosti a odborné způsobilosti, vnitřní předpisy upravující působnost a činnost výboru pro audit apod.

Záložka 4 Zvláštní část

Věnuje se samotné činnosti a působnosti výboru pro audit. Otázky se tak vztahují např. k počtu zasedání výboru pro audit, interním a externím účastníkům, kteří se daného zasedání účastnili, ke způsobu odměňování členů výboru pro audit, ke klíčovým bodům jednání, k popisu klíčových oblastí činnosti aj.

Záložka 5 Závěr

Obsahuje závěrečná ustanovení, včetně zhodnocení činnosti výboru pro audit za uplynulé období a uvedení doporučení, která byla navržena a předložena a informace o tom, zda byla/nebyla akceptována.

Záložka 6 Souhrnný list

Slouží pouze pro potřeby Rady, proto se nevyplňuje.

Naší snahou bylo nejenom poskytnutí metodické podpory a sjednocení přístupu ke zpracování zprávy o činnosti výboru pro audit, ale i pokus o vytvoření takového vzoru, který by byl uživatelsky příjemný. Zda se nám to podařilo, ukáže až čas. Proto mi dovolu, abych za celou Radu pro veřejný dohled nad auditem popřála, aby se vám s „naším nástrojem“ dobře pracovalo.

Elektronická verze obou publikací (MS Word), včetně samostatného vzoru Zprávy o činnosti Výboru pro audit (MS Excel), je k dispozici na webových stránkách Rady pro veřejný dohled nad auditem na adrese www.rvda.cz v sekci Metodika.

Martina Smetanová

kontrolor, Rada pro veřejný dohled nad auditem

Novela zákona o účetnictví – nefinanční informace

Dne 30. prosince 2016 byl ve Sbírce zákonů v částce 185 vyhlášen zákon č. 462/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o účetnictví). Novelu zákona o účetnictví lze rozdělit do dvou částí. V první části je provedena implementace novely směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/95/EU ze dne 22. října 2014, kterou se mění směrnice 2013/34/EU, pokud jde o uvádění nefinančních informací a informací týkajících se rozmanitosti některými velkými podniky a skupinami. Nově bude požadováno v případech:

a) velké účetní jednotky, která je obchodní společností a zároveň subjektem veřejného zájmu, pokud k rozvahovému dni překročí kritérium průměrného počtu 500 zaměstnanců v průběhu účetního období,

b) konsolidující účetní jednotky velké skupiny účetních jednotek, která je zároveň subjektem veřejného zájmu, pokud k rozvahovému dni překročí na konsolidovaném základě kritérium průměrného počtu 500 zaměstnanců v průběhu účetního období,

uvádět nefinanční informace v rozšířené podobě a zákonem o účetnictví definované struktuře.

Nefinanční informace musí nově povinně zahrnovat zejména informace týkající se otázek:

- sociálních,
- respektování lidských práv a
- boje proti korupci a úplatkářství.

Zákon o účetnictví požaduje následující strukturu pro uvádění nefinanční informace:

- a) stručný popis obchodního modelu účetní jednotky nebo skupiny uvádějící nefinanční informace,
- b) popis opatření, která účetní jednotka či skupina uvádějící nefinanční informace ve vztahu k uváděným otázkám uplatňuje, včetně uplatňování postupů náležité péče; není-li k některé z uváděných otázek uplatňováno žádné opatření, uvádí se odůvodnění,
- c) popis výsledků těchto opatření,
- d) popis hlavních rizik souvisejících s těmito otázkami, jež jsou spojeny s její činností či obchodními vztahy, výrobky či službami účetní jednotky nebo skupiny uvádějící nefinanční informace, a případné nepříznivé dopady v těchto otázkách a způsob řízení těchto rizik,
- e) nefinanční klíčové ukazatele výkonnosti, které se vztahují k příslušné podnikatelské činnosti.

Nefinanční informace musí být uváděny ve výroční zprávě nebo v konsolidované výroční zprávě anebo v samostatné zprávě. Pokud jsou nefinanční informace uváděny v samostatné zprávě, je účetní jednotka povinna ji zveřejnit společně s výroční zprávou nebo konsolidovanou výroční zprávou, nebo ji zpřístupnit veřejnosti v přiměřené lhůtě, která nesmí překročit šest měsíců od rozvahového dne, na svých internetových stránkách. Ve výroční zprávě nebo

konsolidované výroční zprávě přitom v posledním jmenovaném případě musí být uveden odkaz na její zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Auditor je povinen ověřit, zda účetní jednotka uvádějící nefinanční informace vypracovala nefinanční informace a uvedla je ve výroční zprávě nebo konsolidované výroční zprávě nebo zda vypracovala samostatnou zprávu. Postupu ověření a formulaci související zprávy auditora se bude věnovat Výbor pro metodiku auditu KA ČR v průběhu roku 2017.

Ve druhé části byly provedeny legislativně technické úpravy některých vybraných ustanovení zákona o účetnictví ve vztahu k jiným právním předpisům, zejména k zákonu č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, který v ustanovení § 3 odst. 3 nově definuje pojem účetního období pro případy přeměn. Nová obecnější úprava tohoto odstavce by měla dopadat i např. na přeshraniční přeměny a přeměny jiných právnických osob než obchodních korporací.

Novela zákona o účetnictví nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2017 a použije se pro účetní období, které začalo dnem 1. ledna 2017 a později.

Znění novely zákona o účetnictví naleznete na webu KA ČR v aktualitách nebo v části Předpisy a metodika – Účetní předpisy – Zákon a evropské předpisy.

-ru-

Přezkoumání hospodaření za rok 2016 – poměrové ukazatele

Povinnou náležitostí závěru Zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření je podle § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, uvedení podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku („poměrové ukazatele“).

I pro přezkoumání hospodaření za rok 2016 platí, že poměrové ukazatele vypočte územní celek a tento výpočet předá auditorovi ke kontrole.

Ministerstvo financí vydalo pro přezkoumání hospodaření za rok 2016 aktuální algoritmus pro výpočet poměrových ukazatelů, který najdete v článku Martiny Smetanové a Jany Hlouškové v e-příloze tohoto čísla.

-VeL-

Ministerstvo financí poprvé zveřejnilo účetní výkazy za celou ČR

Ministerstvo financí vůbec poprvé zveřejnilo účetní výkazy za Českou republiku, a to za účetní období roku 2015. Náměstek ministra pro finanční řízení a audit Tomáš Vyhnánek a jeho kolegové poprvé veřejně prezentovali údaje z první konsolidované účetní závěrky státu na Vysoké škole ekonomické v Praze 14. prosince 2016. Ministerstvo financí výkazy, o kterých informovalo na konci roku 2016 v tiskové zprávě, zveřejnilo na internetu.

Účetní konsolidace znamená, že se shromáždí data za celý stát nebo jeho významnou část a vyřadí se transakce mezi jednotlivými organizacemi a jiná data, která výsledek zkreslují. „Dosud nebylo možné zjistit, jaká je například celková hodnota pozemků, software, staveb a dalších položek. Teď tu možnost máme. Velkou hodnotu přinesou i výkazy za další období, protože bude možné tato data srovnávat a hlouběji analyzovat,“ vysvětlil Tomáš Vyhnánek.

Sestavením účetních výkazů se podle něj završuje účetní reforma veřejných financí. Jejím cílem bylo vytvoření podmínek pro efektivní zajištění správných a úplných informací o hospodářské situaci státu a územních samosprávných celků.

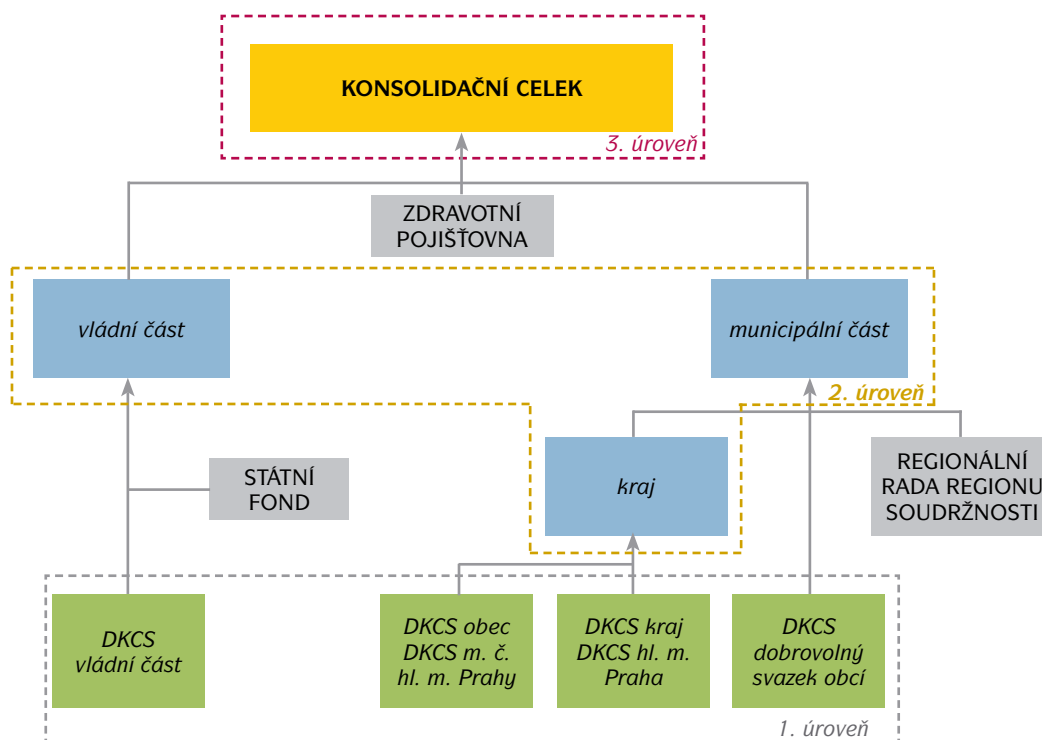
Za rok 2015 je do účetní konsolidace státu zahrnuto 7298 subjektů. Jde o organizační složky státu, státní fondy, obce, kraje, regionální rady regionů soudržnosti a dobrovolné svazky obcí. Počínaje rokem 2016 budou ve výkazech zahrnuty i příspěvkové organizace, státní podniky, veřejné výzkumné instituce, významné obchodní korporace ovládané státem nebo územními samosprávnými celky. Celkem budou účetní výkazy za Českou republiku zahrnovat více než 18 tisíc subjektů.

Konsolidovaná účetní závěrka vychází z dat, která jsou již dnes běžně dostupná na informačním portálu Monitor ministerstva financí. Ten umožňuje volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy.

Ministerstvo financí sestavilo účetní výkazy za Českou republiku za účetní období roku 2015 podle zákona o účetnictví a konsolidační vyhlášky státu. Jde o souhrnný výkaz majetku a závazků státu, souhrnný výkaz nákladů a výnosů státu a přílohu. Na svých internetových stránkách ministerstvo financí také zveřejnilo Zprávu o účetních výkazech za Českou republiku za účetní období roku 2015, která poskytuje podrobnější informace o údajích z účetních výkazů.

-av-

Schéma konsolidačního celku Česká republika

DKCS – dílčí konsolidační celky státu

Zdroj: MF ČR

Významná novela zákona proti praní špinavých peněz

Dne 14. listopadu 2016 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 368/2016 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2017 s výjimkou některých ustanovení, a to části třetí, kterou se v zákoně o veřejných rejstřících právnických fyzických osob zavádí nové ustanovení o evidenci údajů o skutečných majitelích právnických osob, části jedenácté (změna zákona o soudních poplatcích)

a dvanácté (změna zákona o zadávání veřejných zakázek), které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2018.

Prostřednictvím této novely je do českého právního řádu podle důvodové zprávy promítána evropská úprava v podobě nové směrnice 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz a financování terorismu a nařízení 2015/847 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků. Evropská úprava zavádí princip hodnocení rizik na všech úrovních – na úrovni Evropské unie, na národní úrovni a na úrovni jednotlivých povinných osob.

Zákon stanoví jednotlivým subjektům, na které se princip vztahuje, základní mantinely, v nichž se mohou pohybovat. V rámci těchto mantinelů se však již povinné osoby musí samy aktivně rozhodovat a samy aplikovat jednotlivá zákonná ustanovení na konkrétní situace vyskytující se v průběhu jejich činnosti. Podkladem pro toto rozhodování mají být mimo jiné i výsledky hodnocení rizik, na jehož základě budou povinné osoby v konkrétních případech vůči svým klientům uplatňovat přísnější, nebo naopak mírnější požadavky zejména při identifikaci a kontrole klienta.

Konkrétně je obsahem zákona například zřízení evidence skutečných majitelů právnických osob, rozšíření okruhu povinných osob či úprava problematiky tzv. politicky exponovaných osob. Rozšiřuje se také působnost zákona v tom smyslu, že se vztahuje i na financování šíření zbraní hromadného ničení. Změn je však mnohem více. Jen v samotném zákoně je jich téměř dvě stě. Vedle toho jsou novelizovány další zákony, např. zákon o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, zákon o provádění mezinárodních sankcí, zákon o soudních poplatcích, zákon o zadávání veřejných zakázek, zákon o bankách, zákon o pojišťovnictví, daňový řád či občanský zákoník.

Evidence údajů o skutečných majitelích

Zásadní novinkou, která se netýká jen povinných osob ve smyslu zákona, ale všech právnických osob zapisovaných do veřejných rejstříků podle zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (zákon č. 304/2013 Sb.), je povinnost nechat do veřejného rejstříku zapsat údaje o skutečném majiteli dané právnické osoby. Tato povinnost se zavádí i pro svěřenské fondy v rámci novely občanského zákoníku.

Skutečným majitelem se podle zákona rozumí fyzická osoba, která fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu či jiné entitě bez právní osobnosti. Zákon uvádí v § 4 odst. 4 demonstrativní výčet vztahů, které mohou u jednotlivých entit postavení skutečného majitele zakládat. Například u obchodní korporace je skutečným majitelem fyzická osoba, která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %.

O skutečných majitelích je třeba do veřejného rejstříku nechat zapsat jméno a adresu místa pobytu, příp. také bydliště (pokud je jiné), datum narození a rodné číslo, státní příslušnost a údaj o povaze a rozsahu držené účasti nebo kontrolního vlivu v dané právnické osobě. Evidence skutečných majitelů vede v elektronické podobě rejstříkový soud. Evidence skutečných majitelů však není veřejným rejstříkem, údaje z ní tedy nejsou veřejně dostupné.

Výpis údajů z evidence skutečných majitelů může získat zapsaná osoba. Výpis v rozsahu údajů o jméně, státu bydliště, roku a měsíci narození skutečného majitele,

státní příslušnosti, podílu na hlasovacích právech (u přímé účasti v právnické osobě), podílu na rozdělovaných prostředcích (v případě, že je postavení skutečného majitele založeno na tom, že je jejich příjemcem), příp. o jiných skutečnostech může získat ten, kdo prokáže zájem v souvislosti s předcházením trestným činům podílů, legalizace výnosů z trestné činnosti a trestného činu teroristického útoku. Orgánům veřejné moci (soudy, orgány činné v trestním řízení, státní zastupitelství, správce daně, ČNB, NKÚ a další) a povinným osobám ve smyslu zákona v souvislosti s prováděním identifikace a kontroly klienta ministerstvo spravedlnosti umožní dálkový přístup k údajům o skutečném majiteli.

Za porušení povinnosti zapisovat informace o skutečném majiteli hrozí sankce za užití ustanovení zákona o veřejných rejstřících, tedy pořádková pokuta až do výše 100 000 Kč, případně až zrušením zapsané právnické osoby.

Rozšíření okruhu povinných osob

Novela rozšiřuje okruh povinných osob. K bankám, spořitelním a úvěrním družstvům, finančním institucím, auditorům, daňovým poradcům, účetním, soudním exekutorům, notářům a dalším nově přibyli podnikatelé při obchodu v hotovosti v hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší. Novela dopadne i na osoby poskytující služby spojené s virtuální měnou (např. Bitcoin, Litecoin nebo česká Czech Crown Coin). Více o změnách v pojetí pojmu „povinná osoba“ podle novely zákona si můžete přečíst v přetisku článku, který najdete v e-příloze č. 1/2017.

Pokud jde o oblast hazardních her, zatímco před novelou mezi povinné osoby patřila pouze kasina, po novele se do režimu zákona dostávají téměř všichni provozovatelé hazardních her, s výjimkou těch, u nichž je zanedbatelné riziko z hlediska zneužití pro praní peněz či financování terorismu (peněžitá, věcná, okamžitá nebo číselná loterie, hra bingo a tombola).

Finanční analytický útvar jako odbor MF ČR byl novelou zrušen k 31. prosinci 2016. Jeho úkoly a pravomoci přešly od 1. ledna 2017 na nově vznikající Finanční analytický úřad (www.financnianalytickyyurad.cz). Adresu a podmínky pro doručování a další možnosti spojení pro podávání oznámení podezřelého obchodu zveřejní úřad způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Snížení limitu u hotovostních plateb

Novela dále snižuje limit u hotovostních plateb, při nichž je podnikatel nebo právnická osoba, která není podnikatelem, ve smyslu zákona povinnou osobou, z původních 15 000 EUR na 10 000 EUR. Kromě snížení peněžitého limitu navíc dochází i k rozšíření na všechny hotovostní transakce, nejen na přijaté platby, jak tomu bylo dosud.

Politicky exponované osoby

Povinné osoby jsou povinny zjišťovat, zda je klient nebo skutečný majitel klienta politicky exponovanou osobou (PEO) a u takových osob provést kontrolu

klienta. Zákon do novelizace označoval za PEO jen osoby, které mají bydliště mimo ČR nebo významnou veřejnou funkci vykonávaly mimo ČR (případně osoby, které jsou jejich blízkým společníkem či rodinným příslušníkem). Nově definice zahrnuje jakoukoli fyzickou osobu, pokud vykonává nebo vykonávala významnou veřejnou funkci bez ohledu na bydliště nebo místo výkonu funkce. Rozhodující je přitom skutečný dosah vykonávané veřejné funkce. Zároveň se z definice vypouští požadavek, že jde o funkci s „celostátním nebo mezinárodním významem“; nově postačí i „regionální“ význam. Povinné osoby si tudíž budou muset zjistit, zda jejich stávající klienti nespádají do režimu politicky exponovaných osob.

Identifikace a kontrola klienta

Podle novely musejí povinné osoby vždy v rámci identifikace zjišťovat a zaznamenávat, zda klient není PEO nebo osobou, vůči níž Česká republika uplatňuje mezinárodní sankce podle zákona o provádění mezinárodních sankcí. Pokud povinná osoba identifikuje klienta jako PEO, musí provést kontrolu, v jejímž rámci bude zjišťovat vlastnickou a řídicí strukturu klienta a jeho skutečného majitele, musí také přezkoumat obchody prováděné v průběhu daného vztahu a zjistit původ jejího majetku.

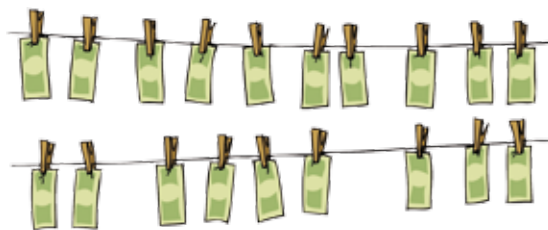
Dále musejí povinné osoby vždy provést kontrolu u klienta usazeného (s bydlištěm nebo sídlem) v zemi,

kterou Evropská komise označí za vysoce rizikovou. Za rizikové je podle evropské směrnice (2015/849) třeba považovat i státy s významnou mírou korupce, sankcionované ze strany EU nebo OSN, podporující terorismus a ty, v nichž působí teroristické organizace. Je na povinné osobě, aby si sama v rámci svého hodnocení rizik tyto země identifikovala.

Novela na druhou stranu rozšiřuje možnosti „zprostředkované identifikace“, což znamená, že identifikaci klienta může kromě notáře nově provádět kontaktní místo veřejné správy (CzechPOINT).

Zároveň novela umožňuje zjednodušenou identifikaci a kontrolu klienta prostředky elektronické komunikace. Ta je však vždy spojena s dalšími identifikačními nástroji, zejména se zasláním kopií dokladů prokazujících totožnost a případně dalších potřebných informací, např. dokladu o oprávnění k jednání za právnickou osobu. Zjednodušenou identifikaci a kontrolu však nelze použít u klienta, který je politicky exponovanou osobou.

-av-

Novela zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích

Dnem 1. ledna 2017 nabyla účinnosti, s výjimkou několika ustanovení, novela zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Zákon byl publikován ve sbírce zákonů pod č. 302/2016 Sb. dne 21. září 2016. Vedle zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích je novelizován zákon o bankách, zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu, zákon o střetu zájmů.

Podle důvodové zprávy má novela zajistit vyšší míru transparentnosti financování politických stran a politických hnutí, a to především v kontextu s jejich finanční a věcnou podporou třetími osobami, a vedle toho vyšší míru kontroly hospodaření politických stran a hnutí doplněnou o efektivnější systém sankcí.

Toho má být dosaženo například prostřednictvím strukturování přehledu příjmů a výdajů stran a hnutí tak, aby dostatečně zobrazovaly skutečný tok peněžních prostředků, zpřísněním pravidel pro výběr auditora, zlepšením dostupnosti údajů o hospodaření stran a hnutí pro veřejnost pro účely veřejné kontroly nebo vytvořením systému sankcí v oblasti hospodaření stran a hnutí, které budou efektivně reagovat na porušení jednotlivých povinností.

Účetní závěrky stran a hnutí musejí být ověřeny auditorem podle zákona o auditorech. Auditora určí statutární orgán strany nebo hnutí. Též auditora lze určit opakovaně nejvýše pět po sobě následujících kalendářních let (viz § 17 odst. 9).

Účetní závěrka obchodní korporace založené stranou nebo hnutím nebo obchodní korporace, na níž se strana nebo hnutí účastní jako společník nebo člen, musí být ověřena auditorem podle zákona o auditorech. Též auditora pro ověření účetní závěrky podle věty první lze určit nejvýše pět po sobě následujících kalendářních let (viz § 17 odst. 10).

Strana a hnutí mohou založit nebo být členem jednoho politického institutu. Politickým institutem se rozumí právnická osoba, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkumná, publikační, vzdělávací nebo kulturní činnost v oblasti:

- rozvoje demokracie, právního státu, pluralismu a ochrany základních lidských práv,
- rozvoje občanské společnosti a společenské soudržnosti,
- podpory aktivní účasti občanů na veřejném životě,

- d) zlepšení kvality politické kultury a veřejné diskuse, nebo
- e) přispívání k mezinárodnímu porozumění a spolupráci.

Politický institut nesmí vykonávat činnost školy nebo školského zařízení podle školského zákona ani působit jako vysoká škola podle zákona o vysokých školách. Na podporu jeho činnosti lze poskytnout příspěvek, má-li zapsaný status veřejné prospěšnosti. Příspěvek na podporu činnosti politického institutu nelze použít na financování volební kampaně strany nebo hnutí nebo koalice anebo jejich kandidáta nebo nezávislého kandidáta. Pravidla pro transparentnost politických institutů jsou mírnější než pravidla pro hospodaření stran a hnutí a za jejich porušení hrozí menší pokuta.

Novela uvádí výčet těch, od nichž strany a hnutí nesmějí přijmout dar nebo jiné bezúplatné plnění a zavádí limit tři miliony Kč na výši darů nebo jiného bezúplatného plnění od jednoho dárce (jak občana, tak firmy) v jednom kalendářním roce. Pokud je dárce nebo poskytovatelem jiného bezúplatného plnění člen strany nebo hnutí, považuje se za dar nebo jiné bezúplatné plnění i členský příspěvek převyšující částku 50 tisíc Kč.

Fyzickým a právnickým osobám hrozí za neuvedení účelu platební transakce poměrně vysoké sankce (pokuta až dva miliony korun).

Zřizuje se úřad pro dohled nad hospodařením stran a hnutí se sídlem v Praze. Strany a hnutí jsou povinny předložit výroční finanční zprávy na předepsaném formuláři každoročně do 1. dubna nově zřízenému úřadu, který má jako nezávislý orgán vykonávat dohled zkoumáním předkládaných výročních finančních zpráv nebo vlastní kontrolou hospodaření stran a hnutí. Na svých internetových stránkách bude také uveřejňovat úplné výroční finanční zprávy stran a hnutí a poznatky, které z jeho činnosti vyplynuly.

Rozšiřuje se množství informací, které musejí být povinně zveřejňovány ve výroční finanční zprávě. Jde

například o výčet pronajatého nebo prodaného majetku s uvedením dosažených příjmů, přehled přijatých úvěrů a závazků vč. jejich podmínek, přehled mzdových výdajů s uvedením počtu osob a druhu vykonávané práce, výdaje na volby členěné podle jednotlivých druhů voleb. Úplný výčet těchto povinných informací je uveden v § 19h zákona. Pokud je výroční finanční zpráva neúplná nebo údaje v ní uvedené neodpovídají zjištěním úřadu, vyzve úřad stranu nebo hnutí v přiměřené lhůtě k jejímu doplnění nebo odstranění nedostatků. Výroční finanční zpráva je veřejná – je k nahlédnutí u úřadu a na jeho internetových stránkách, na kterých se uveřejní do sedmi dnů od doručení.

Výroční finanční zprávu za rok 2016 předloží politické strany a hnutí Poslanecké sněmovně podle zákona č. 424/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Tuto výroční finanční zprávu, spolu s doplněním výročních finančních zpráv z předchozích kalendářních let, posoudí Poslanecká sněmovna podle zákona č. 424/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, naposledy ve lhůtě do 7. června 2017.

Na pozastavení výplaty příspěvku na činnost z důvodu nepředložení výroční finanční zprávy za rok 2016 a na zpětnou výplatu příspěvku na činnost, pokud byly Poslanecké sněmovně předloženy úplné výroční finanční zprávy za předchozí kalendářní roky, se použije zákon č. 424/1991 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Doba pět let, po kterou lze určit pro ověření účetní závěrky téhož auditora, se podle § 17 odst. 9 a 10 zákona č. 424/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, poprvé počítá od 1. ledna 2017.

V České republice je v současné době (stav v polovině ledna 2017) registrováno celkem 218 aktivních politických stran a politických hnutí, z toho je 91 politických stran a 127 hnutí.

-av-

Senát schválil návrh novely insolvenčního zákona

Začátkem prosince roku 2016 Poslanecká sněmovna schválila ve třetím čtení návrh novely insolvenčního zákona a postoupila ho Senátu, který na své 4. schůzi dne 19. ledna 2017 novelu schválil.

Cílem novely je poskytnout řešení pro některé zásadní problémy, s nimiž se praxe v souvislosti s insolvenčním řízením potýká a pro něž legislativní úprava neposkytuje uspokojivá řešení, a také snížit administrativní zátěž insolvenčních soudů.

Novela posiluje dohled nad insolvenčními správci, měla by také omezit šikanózní insolvenční návrhy, podvodné oddlužování firem a zabránit fiktivnímu vytváření

provozoven, díky nimž by insolvenční správci mohli získat více zakázek. Nově by správci měli mít pouze jednu pobočku v každém soudním obvodu. Více o změnách, které novela přináší, si lze přečíst v e-příloze tohoto čísla.

Novela, kterou se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), by měla nabýt účinnosti prvním dnem čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení ve sbírce zákonů.

-av-

Editorial nohama vzhůru

Tak mám prý napsat editorial. Popravdě jsem si nejdřív nechal vysvětlit, co to takový editorial vlastně je. Prý má nalákat čtenáře na články v časopisu. Chápu. Nejdřív ale musí nalákat sám na sebe. Tím se dostávám k tomu proč **nohama vzhůru**. Jednak to je snad dostatečně provokativní nadpis, čehož důkazem je to, že jste dočetli až sem. A druhak to je docela dobré heslo pro hlavní myšlenku článku o nové struktuře zprávy auditora.

Tak zkusím pokračovat v lákání na články k tématu tohoto čísla. O tom, že **máme nový vehíkl**, se dozvíte v článku o nejistotě týkající se nepřetržitého trvání podniku. Že se budeme muset

přeškolit na **romanopisce**, vysvětluje v článku o hlavních záležitostech auditu Karel Charvát. V článku o ISA 720 a výroční zprávě se od Jiřího Peláka dozvíme, jak **pozitivistu přemohl negativistu**. Kromě toho se s námi kolega Pelák též podělí o své **úvahy při přípravě receptu** na uvaření dobré smlouvy o auditu.

Že je **jeden za osmnáct, druhý bez dvou za dvacet**, nám vysvětlí Pavel Kulhavý ve svém článku o tom, jak se změny ve zprávách auditora promítly do zpráv pro zvláštní účely a ostatní zprávy dle ISA řady 800. **To si za rámeček nedáš** je pak oslí můstek k článku Vladimíra Králíčka na téma nového rámce pro ověřovací zakázky.

A končím Jitkou Radoňovou a jejím **slepým idiotem**. To jsem si vzpomněl na tu starou (asi vymyšlenou) historku, jak v době dřevných počítačů napsali překladatelský česko-anglický program a testovali ho na větách typu „Sejde z očí, sejde z mysli“. Přeložil správně jako „Out of sight, out of mind“. Pak někoho napadlo spustit zpětný chod a objevil se „slepý idiot“. Omlouvám se neangličtinářům, je to takový cimrmanovský profesní vtip pro překladatele. Jitka Radoňová o tom ví své, a o některé své postřehy z překladů se s námi podělila. Přeji informativní a snad občas i zábavné čtení.

Michal Štěpán

Struktura nové zprávy auditora

Michal Štěpán

Přijetím revidovaných standardů ISA a souvisejících aplikačních doložek dochází k výrazné proměně podoby zprávy auditora. Tento článek shrnuje změny společné pro všechny audity, závěrem jsou uvedeny zvláštní požadavky na zprávu auditora v případě auditů kotovaných společností a subjektů veřejného zájmu.

Čas je drahocenný, pro auditora začátkem roku zvlášť. Proto jsem se rozhodl článek pojmut telegrafickým stylem. Krátce, stručně, fakticky. A protože jde o strukturu nové zprávy, tak i strukturovaně. Věřím, že to oceníte.

Hlavní změny v kostce

Hlavní změny ve zprávě auditora lze shrnout následovně:

- odlišné pořadí oddílů zprávy,
- nové oddíly zprávy,
- větší volnost v řazení oddílů zprávy,
- delší povinné texty,
- větší množství variant.

Nový formát zprávy je povinný pro zprávy auditora za účetní období končící 15. prosince 2016 a později. Datum zprávy auditora nehraje roli. Účinnost

souvisejících předpisů je podrobněji rozebrána v článku Jiřího Peláka Nový formát zprávy auditora v časopise Auditor č. 10/2016.

Cílem všech změn je zvýšit informační hodnotu zprávy auditora. Tento cíl se „naplno“ prosadil u zpráv pro kotované společnosti a subjekty veřejného zájmu (zavedením povinnosti popsat ve zprávě hlavní záležitosti auditu). U ostatních subjektů byl daný cíl implementován ve verzi „light“ (rozšířením povinných textů ve zprávě auditora, ale bez povinnosti uvádět hlavní záležitosti auditu).

Struktura zprávy

Dříve byla zpráva řazena výkladovým principem. Začala vyprávěním, co jsme udělali, co je to audit, zda jsme našli významné problémy (výhrady), a končila závěrem (výrokem).

Nová zpráva auditora je řazena principem důležitosti. Výrok je nejdůležitější, takže je uveden jako první. Jsou-li nějaké výhrady, jsou popsány hned za výrokem. Následují všechny další záležitosti, zdůraznění, vyjádření atd. A obecné popisy odpovědností jdou až na konec. Je to řazení na první pohled neobvyklé a proti intuici, ale v zásadě velmi pragmatické. Čtenář se to nejdůležitější dozví jako první a pak se sám rozhodne, jak daleko (či hluboko) se do zprávy auditora začte.

Je to moderní princip psaní zpráv, které vždy začínají shrnutím nejdůležitějších bodů (executive summary).

V nejjednodušší podobě bude nová zpráva auditora obsahovat tyto oddíly:

- Výrok auditora
- Základ pro výrok
- Odpovědnost vedení za účetní závěrku
- Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky.

Pokud se v jedné zprávě sejdou všechny elementy specifikované standardy ISA, potom bude zpráva obvykle vypadat následovně:

- Výrok auditora (s výhradou, záporný, odmítnutí)
- Základ pro výrok (s výhradou, záporný, odmítnutí)
- Nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku
- Hlavní záležitosti auditu
- Zdůraznění skutečnosti
- Jiné skutečnosti
- Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě
- Odpovědnost vedení za účetní závěrku
- Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky.

Texty nadpisů příslušných oddílů budou muset být v některých případech konkretizovány pro daný audit (viz též dále).

Výrok auditora a Základ pro výrok musí vždy jít jako první. Řazení zbývajících odstavců ISA striktně nepředepisuje. Vhodné pořadí by měl určit auditor s přihlédnutím k důležitosti jednotlivých záležitostí.

Výrok auditora

První odstavec zahajuje vyprávění starým dobrým „Provedli jsme audit...“. Text je v zásadě nezměněn oproti minulosti. Nutno pohlídat přesné označení účetní závěrky, všech jejích elementů (výkazů) a relevantního účetního rámce.

Následuje druhý odstavec s vlastním výrokem „Dle našeho názoru...“. Zde opět žádná změna, výroky píšeme jako dřív.

Základ pro výrok

V případě výroku bez výhrad je zde uveden jeden krátký standardní text uvozený slovy „Náš audit jsme provedli v souladu s ...“. Text je podobný dřívějšímu textu, nicméně došlo k upřesnění definice relevantních standardů. Zároveň je zde nově uveden odkaz na další část zprávy, kde je (mnohem rozsáhleji) popsána odpovědnost auditora.

V případě modifikovaného výroku se v této sekci popisují jednotlivé výhrady. Čili to, co jsme dříve psali „před výrok“, nyní píšeme „pod výrok“. V rámci tohoto oddílu se vždy píše nejprve výhrady a zmíněný standardní text jde vždy až jako poslední.

Významná nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku

Uvádí se, pouze pokud taková nejistota existuje. Viz samostatný článek dále v tomto čísle.

Hlavní záležitosti auditu

Uvádí se povinně pouze pro kotované společnosti a subjekty veřejného zájmu (u nich však s jinou účinností). Viz též samostatný článek v tomto čísle.

Zdůraznění skutečnosti a jiné skutečnosti

Principy používání obou instrumentů zůstávají beze změny. Pozor pouze na to, že zde již nelze psát zdůraznění nejistoty týkající se nepřetržitého trvání. To má nově vyhrazenou samostatnou sekci (viz předchozí text).

Názvy obou druhů odstavců lze vhodně upravit. Pozor jen, že u zdůraznění skutečnosti musí být součástí názvu právě ono „zdůraznění skutečnosti“. Zároveň stále platí, že zdůraznění se používá pro skutečnosti uvedené v účetní závěrce, zatímco jiné skutečnosti se používají pro vše ostatní, co v závěrce uvedeno není.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Princip ověřování výroční zprávy zůstává od loňska nezměněn. K výroční zprávě se nadále vyjadřujeme v rámci jediné zprávy auditora k účetní závěrce. Předmětem našeho posuzování zůstávají tři soulady (s účetní závěrkou, se znalostmi z auditu a s právními předpisy). Změna spočívá ve způsobu vyjadřování se. Zatímco loni jsme se ke všem třem souladům vyjadřovali negativním jazykem („nic jsme nezjistili“), od nynějška se ke dvěma souladům (s účetní závěrkou a s právními předpisy) vyjadřujeme jazykem pozitivním.

Zmíněná formulační změna nic nemění na charakteru a rozsahu práce. Stále platí, že nemusíme sbírat žádné důkazní informace nad rámec informací získaných pro účely auditu účetní závěrky.

Pozor je třeba dát na situace, kdy náš výrok k účetní závěrce byl modifikován. Pokud jsou ve výroční zprávě uváděny informace týkající se oblastí, v nichž jsme modifikovali výrok, je obvykle třeba analogicky

Hlavní záležitosti auditu musí být vykresleny ve všech odstínech.
Kresba: Ivan Svoboda

modifikovat též naše vyjádření v výroční zprávě. Standard ISA 720 obsahuje příklad takové modifikace.

Odpovědnost vedení za účetní závěrku

Popisy odpovědnosti vedení jsou oproti dřívějšímu rozšířeny (např. v oblasti posuzování předpokladu nepřetržitého trvání). Zároveň se nově musí zmiňovat odpovědnost kontrolního orgánu, pokud existuje. Názvy jednotlivých orgánů musí být konkretizovány podle právní formy účetní jednotky (v názvu oddílu i v textu).

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Text je zásadním způsobem rozšířen. ISA uvádí řadu specifických bodů, které všechny musí být ve zprávě auditora obsaženy. Jedná se v zásadě o standardní texty, které lze uvést buď přímo v těle zprávy, anebo jako přílohu zprávy.

Pozor na to, že základní text musí být v některých případech dále rozšířen. V případě auditu konsolidované účetní závěrky musí přibýt jeden bod týkající se odpovědnosti auditora za řízení práce auditorů složek. A v případě auditu kotované společnosti či subjektu veřejného zájmu zde musí být uvedeny i další odstavce.

Subjekty veřejného zájmu

Ve zprávách auditora o ověření účetní závěrky subjektu veřejného zájmu, která byla sestavena za účetní období počínající 17. 6. 2016 a později, musí být navíc uvedeny (jak již bylo zmíněno) hlavní záležitosti auditu a také informace o požadavcích zvláštních právních předpisů. Tyto požadavky obsahuje článek 10 nařízení EP a Rady č. 537/2014.

Obsahuje-li zpráva auditora sekci věnující se zvláštním požadavkům právních předpisů (je umístěna vždy na konci zprávy), musí být navíc celá předcházející část zprávy označena jako „zpráva o auditu účetní závěrky“.

Závěrečné poznámky

Nelekejte se. Zpráva auditora nemusí mít oddíl se závěrečnými poznámkami. To jsou jen moje závěrečné poznámky k tématu.

- Sedmistovková řada standardů ISA má spoustu vzorů zpráv. Aplikační doložky vydávané KA ČR přidávají další vzory. Dohromady přes 30 vzorů. Dávejte pozor při používání vzorů z ISA. Jsou dobré (a často ukazují varianty neobsažené v našich aplikačních doložkách). Protože to jsou ale překlady originálních vzorů vydaných IAASB, nejsou v nich přirozeně reflektovány (formální) požadavky českých právních předpisů (ty jsou zabudovány pouze do vzorů v aplikačních doložkách).
- S tím souvisí druhý bod: počet možných kombinací je nezměrný. Často nenajdete vzor, který přesně pasuje na vaši situaci. Je nutno vzory kombinovat. Čtěte a porovnávejte vzory pozorně. Každý má v sobě nějaká „specifika“ pro konkrétní scénář, pro který je postaven (vždy popsáno v úvodu vzoru). Čtěte tyto

scénáře a pohlíďte si, že tato specifika při kombinaci správně zachováte.

- Nežůstaňte jen u vzorů. Pročtěte si texty revidovaných standardů (zejména část Požadavky). Ne všechny povinnosti vyžadované standardem musí být ilustrovány nějakým vzorem.

A posílejte nám zajímavé dotazy na náš výbor pro metodiku auditu.

Michal Štěpán

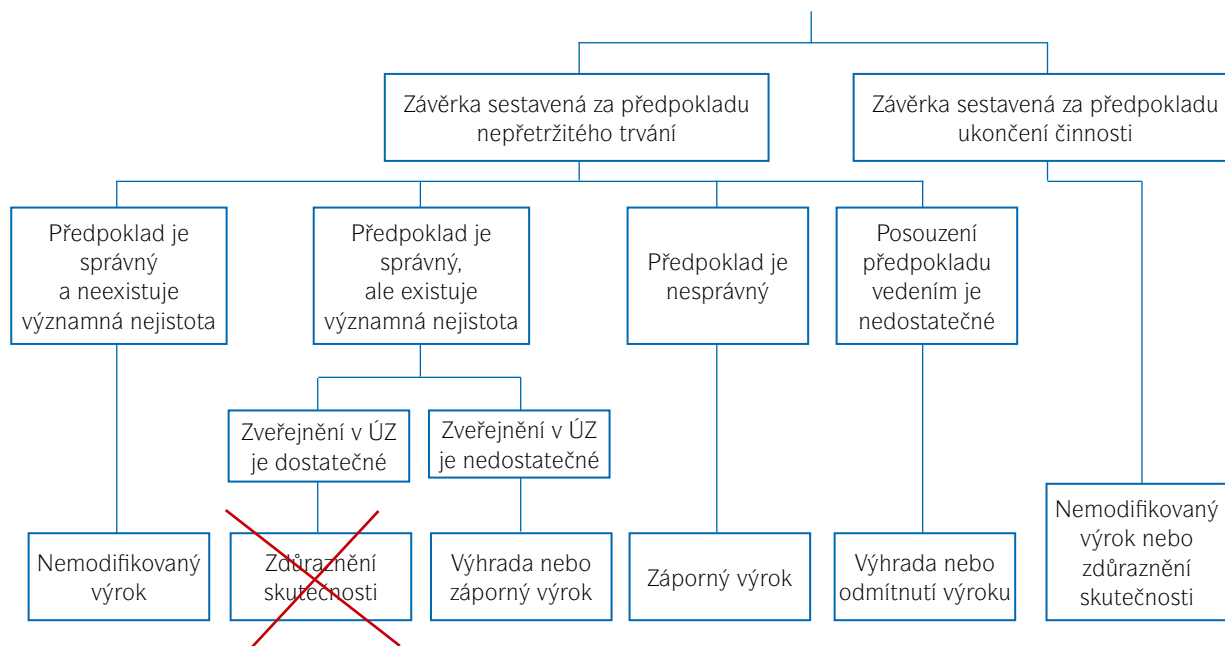
Ing. Michal Štěpán je direktorem v oddělení auditorských služeb společnosti Deloitte v ČR. Je členem britské Asociace certifikovaných účetních (ACCA) a licencovaným auditorem Komory auditorů České republiky. Má více než 20 let zkušeností s prováděním auditů řady národních i nadnárodních společností v České republice působících v oblasti dopravy, průmyslu, obchodu a pojišťovnictví. Je v rámci společnosti Deloitte též odpovědný za oblast auditorské metodologie a zástupcem technického ředitele pro střední Evropu. Zároveň v minulosti vedl auditorské vzdělávání firmy pro střední Evropu a pravidelně přednáší na mezinárodních vzdělávacích programech nebo tyto programy řídí. Je členem Výkonného výboru, předsedou Výboru pro metodiku auditu a předsedou Redakční rady pro překlady KA ČR. V minulých letech vedl tým, který připravil Příručku pro provádění auditu u podnikatelů. Řadu let vede v rámci KA ČR kurzy auditingu před vstupem do profese, kurzy zaměřené na mezinárodní auditorské standardy a další školení v oblasti metodiky auditu.

Nejistota týkající se principu nepřetržitého trvání

Spolu se standardy řady 700 regulujícími zprávu auditora byl revidován též standard ISA 570 Nepřetržité trvání podniku. Základ standardu popisující postupy auditora v oblasti posuzování předpokladu nepřetržitého trvání podniku zůstal víceméně beze

změny. Co se změnilo, je způsob, jakým se ve zprávě auditora reaguje na jednu z možných situací, a to když existuje významná nejistota ohledně nepřetržitého trvání. Schematicky lze oblast dané změny zobrazit následovně.

Nově se uvádí jako zvláštní oddíl zprávy auditora nazvaný „Významná (materiální) nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku“

Změna tudíž spočívá v tom, že dříve používaný nástroj (oddíl Zdůraznění skutečnosti) se nahrazuje nástrojem novým (speciálním oddílem). Důvod je poměrně zřejmý: nejistota týkající se nepřetržitého trvání je natolik zásadní záležitost, že je vhodné vydělit ji z okruhu jiných všemožných zdůraznění a posadit ji do samostatného oddílu. Tento oddíl bude obvykle umístěn ve zprávě auditora poměrně „vysoko“ (typicky hned za Základ pro výrok auditora).

Jak je zřejmé ze schématu, hovoříme o situaci, kdy je nejistota v účetní závěrce (příloze) dostatečně popsána. Nový oddíl není řešením pro situaci, kdy by nejistota popsána dostatečně nebyla (tehdy by bylo nutno modifikovat přímo výrok auditora).

Vlastní text nového oddílu se oproti dřívějšímu v zásadě nemění. Příklad možného (vhodného) textu uvádí

standard následovně:

Významná (materiální) nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku

Upozorňujeme na bod 6 přílohy účetní závěrky, podle něhož společnosti za účetní období k 31. 12. 20X1 vznikla ztráta ve výši ZZZ a současně její závazky k tomuto datu převýšily hodnotu celkových aktiv o YYY. Jak je uvedeno v bodě 6, tyto události a podmínky spolu s dalšími záležitostmi popsanými v tomto bodě ukazují na existenci významné (materiální) nejistoty, která může zásadním způsobem zpochybnit schopnost společnosti nepřetržitě trvat. Náš výrok není v souvislosti s touto záležitostí modifikován.

Konkrétní text musí vždy vycházet z textu obsaženého v příloze k účetní závěrce. Formulace se samozřejmě mohou lišit případ od případu. Vždy však musí být zřejmé, že hovoříme o nejistotě. Vedení účetní jednotky se často snaží toto klíčové sdělení maskovat použitím různých opisů a jiných změkčujících formulací. Text, ze kterého není jednoznačně zřejmé, že existuje nejistota týkající se nepřetržitého trvání podniku, není přijatelný.

Michal Štěpán

Hlavní záležitosti auditu

Karel Charvát

Rozšíření informovanosti

Již delší dobu požadovali investoři a uživatelé účetních závěrek něco více než prosté vyjádření auditora k tomu, zda závěrka podává nebo nepodává věrný a poctivý obraz. Chtěli větší vzhled do toho, co auditor považoval za klíčové a jakou práci provedl. Vydáním mezinárodního standardu ISA 701 *Informování o hlavních záležitostech auditu* byl ukončen několik let trvající proces příprav. Ve více než 100 zemích světa se u kotovaných společností již od těchto dní zvýší informovanost uživatelů účetních výkazů.

Účinnost a širší působnost

ISA 701 se poprvé uplatní pro účetní závěrky s rozvahovým dnem 15. prosince 2016 a později, tj. nejčastěji od závěrek sestavených k 31. prosinci 2016. Je povinný pro kotované společnosti, ale auditor se může rozhodnout hlavní záležitosti auditu (HZA) dobrovolně uvést i u jiných účetních jednotek. Jak je uvedeno na konci článku, hlavní záležitosti auditu budou také povinně součástí zprávy auditora subjektu veřejného zájmu, jehož účetní závěrka bude sestavena za účetní období počínající 17. června 2016 a později.

Definice kotované společnosti také vychází z mezinárodního standardu ISA, a tudíž se jedná o emitenty cenných papírů kotovaných nebo evidovaných na uznávané burze cenných papírů nebo obchodovaných v souladu s jejími předpisy. Je důležité si uvědomit, že na rozdíl od vymezení v českém zákoně o účetnictví (viz §19a odst. 1) jsou tímto zasaženy i neregulované burzy na celém světě. HZA tak bude uvádět i auditor českých emitentů cenných papírů např. na sekundárním trhu irské burzy, evidovaných na vedlejšímu trhu RM-Systému nebo singapurské burze.

Cíle standardu ISA 701

Hlavním cílem nového standardu není změnit auditorské postupy, ale zvýšit vypovídající hodnotu zprávy auditora a umožnit uživatelům porozumět záležitostem, které byly dle úsudku auditora nejvýznamnější, popřípadě které byly předmětem významného úsudku vedení. Regulátor profese, Rada pro veřejný dohled nad auditem (RVDA), se ústy svých zástupců již nechal slyšet, že praktická aplikace ISA 701 bude nepochybně jedním z významných bodů kontrol kvality auditů subjektů veřejného zájmu.

Proč a jak

Standard vymezuje, jaké záležitosti by měl auditor ve své zprávě uvést a jejich obsah. V základní rovině se jedná podle auditora o nejdůležitější záležitosti pro

audit běžného období z těch, které byly komunikovány s osobami pověřenými správou a řízením účetní jednotky. Svůj výběr musí auditor zdůvodnit („proč“).

Pro určení důležitosti standard požaduje vybrat ty záležitosti, které:

- souvisejí s významnými riziky nebo zvýšeným rizikem významné (materiální) nesprávnosti, např. znehodnocení majetku;
- svou komplexitou nebo jinou povahou vyžadovaly po vedení společnosti použití významného odhadu nebo úsudku, např. účtování akvizice;
- měly významný dopad na audit běžného období, např. transakce se spřízněnými osobami mimo běžnou oblast činnosti společnosti.

U takto vybraných HZA auditor uvádí, jakým způsobem byly auditovány („jak“). Text by měl zahrnout obecný přístup a přehled základních testů, a může indikovat i jejich výsledek nebo zjištění.

Jakkoli HZA nejsou výrokem k jednotlivým záležitostem, auditor si bude muset dávat pozor také na to, že nenahrazují:

- chybějící informace v příloze účetní závěrky, které vedení společnosti nezveřejnilo;
- vyjádření modifikované zprávy auditora;
- uveřejnění informací o významné nejistotě týkající se předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky (going concern).

Kam s nimi

Umístění ani formát HZA ve zprávě auditora nejsou striktně vymezeny, jen se doporučuje, aby byly blízko výroku. Komora auditorů ČR se rozhodla uvádět je v příkladech zpráv auditora aplikační doložky ke standardu ISA 700 celkem logicky za odstavec Základ pro výrok.

ISA 701 dále stanoví, že významná nejistota u předpokladu nepřetržitého trvání účetní jednotky je natolik významnou HZA, že se v souladu s ISA 570 uvádí v samostatném odstavci a pod jiným názvem (více viz předchozí článek).

Komunikace

Standard ISA 260 vyžaduje, aby auditor včas komunikoval s osobami pověřenými správou a řízením jednotky, u kotovaných společností nejčastěji s výborem pro audit. Správné načasování informací o očekávaných HZA bude sice záležet na konkrétních podmínkách zakázky, ale zcela jistě je vhodné je sdělit již během diskuzí o plánovaném rozsahu a načasování auditu. Tím se auditor může zasadit o smysluplný dialog bez stresu z blížícího se termínu vydání zprávy auditora. Výboru pro audit to také umožní zvážit dostatečnost zveřejňovaných informací v příloze, lépe pochopit práci auditora a zlepšit sledování průběhu auditu.

Je vhodné podotknout, že ne ve všech případech musí mít kotovaná účetní jednotka zřízen výbor pro audit. Pokud jej nemá, musí auditor posoudit a určit, které osoby nebo orgány společnosti jsou pověřeny správou a řízením (ISA 260.10a).

Auditní dokumentace

Jedním z klíčových momentů práce auditora bude správně zdokumentovat svou práci týkající se HZA. Spis auditora by měl srozumitelně prokázat, že oblasti auditu popisované ve zprávě byly identifikovány a komunikovány s relevantními osobami účetní jednotky a uváděné auditní postupy byly skutečně provedeny. Jak vyplynulo z informací RVDA, právě tato jasná zpráva bude předmětem jejich zvýšeného zájmu. Praxe zahraničních regulátorů totiž ukazuje, že každý auditor je jinak detailní v popisech a vyhodnoceních rizik. Z pohledu auditorů je povzbuzující, že také RVDA dle svých zástupců bude hledat best practice.

Nové možnosti

Auditor díky novým předpisům svým způsobem získává poprvé větší volnost při sestavování části textu zprávy, ale stále budou platit obecná pravidla o důvěrnosti informací. Zpráva auditora musí být založena na faktech a prosta příliš technického žargonu. Může ale dojít k tomu, že se v ní objeví nejen suchý popis klíčových oblastí, ale i hodnocení, subjektivní výrazy, tabulky nebo jiná grafická znázornění skutečností, zkrátka něco, na co doposud investoři a ostatní uživatelé zvyklí rozhodně nebyli.

Bude náročné dosáhnout v následujících letech toho, aby se texty HZA nestaly generickými, standardizovanými a byly stále dostatečně specifické pro danou účetní jednotku.

Dosavadní zkušenosti

Statistiky ze zemí, ve kterých požadavek uvádět HZA byl aplikován již v minulých letech (např. Velká Británie, Nizozemí, Austrálie), ukazují, že nejčastější popisovaná témata zahrnují znehodnocení dlouhodobého majetku, zdanění a výnosy. Jakkoli ISA 240 předpokládá, že významným rizikem je téměř vždy podvodné vykázání výnosů a možnost vedení společnosti obejít kontrolní mechanismy (management override), tyto dvě oblasti se neukazují jako ty nejdůležitější nebo vyžadující zásadní pozornost auditora tak, aby se stávaly pravidelnými součástmi HZA.

Dá se očekávat, že i v naší zemi bude počet popisovaných oblastí mezi dvěma až pěti. Situace, kdy zpráva nebude obsahovat žádnou záležitost, bude výjimečná. Sdělit emitentovi cenných papírů, že z pohledu auditora není v jeho závěrce nic důležitého, bude vyžadovat notnou dávku odhodlání.

V prvních letech se zvýšila snaha auditorů odlišit se od konkurence formou a obsahem vyjádření, která byla použita při popisech jejich práce. Na britských

ostrovech šli tak daleko, že Investment Management Association vyhlašuje ceny za nejinnovativnější texty a texty umožňující nejlépe pochopit danou oblast.

U investorů převládají pozitivní ohlasy. Začali se více zajímat o zprávy společností z podobných oborů podnikání a sami navrhuji, které informace by ocenili pro ještě větší srovnatelnost, a požadují ještě větší míru detailu (např. rozmezí u odhadů).

EU reforma auditu a dopad v ČR

Orgány Evropské unie nezůstaly ve své paralelní snaze o zvýšení přidané hodnoty auditu jen u prosté akceptace změn mezinárodních standardů. K požadovaným HZA se tak budou přidávat mimo jiné i informace o délce trvání smlouvy, neauditních poplatcích a použité hladině významnosti.

V ČR se budou nové povinnosti postupně týkat více než 140 společností. Několik desítek jejich auditorů si již teď připravuje texty témat, diskutuje se svými klienty a hledá vhodné výrazivo.

Bude zajímavé sledovat, do jaké míry se očekávání o vyšší transparentnosti a pochopení naší činnosti naplní.

Prvotní inspiraci, jak mohou být hlavní záležitosti auditu popsány ve zprávě auditora, lze načerpat z materiálu IAASB (Zprávy auditora – příklady hlavních záležitostí auditu) na webových stránkách komory v části Předpisy a metodika – Metodická podpora.

Karel Charvát

Ing. Karel Charvát je partnerem v oddělení auditu ve společnosti KPMG Česká republika Audit. Od roku 2006 je statutárním auditorem. Zaměřuje se na podniky v těžebním, chemickém a potravinářském průmyslu. Absolvoval Vysokou školu ekonomickou v Praze a v roce 2006 získal certifikaci FCCA. Je členem Výboru pro metodiku auditu Komory auditorů ČR.

Ověřování výroční zprávy

Jiří Pelák

Společně se změnou formátu zprávy auditora o ověření účetní závěrky sestavené 15. 12. 2016 nebo po tomto datu, se opět mění způsob, kterým se auditor vyjadřuje k výroční zprávě. Vhodné je zdůraznit, že se mění pouze:

a) formulace, jak se auditor vyjadřuje

b) umístění vyjádření k výroční zprávě

ve zprávě auditora v nové struktuře zprávy, a to těsně před sekci popisující odpovědnost vedení účetní jednotky a auditora.

S výjimkou novinek uvedených dále pro ověření výroční zprávy platí tedy vše, co bylo s ohledem na toto téma uvedeno v časopisu Auditor č. 8/2015 (str. 30) a 1/2016 (str. 32). Zejména nadále platí to, že účetní jednotka je povinna auditorovi předat výroční zprávu (resp. dokumenty ji tvořící) ještě před vydáním zprávy auditora o ověření účetní závěrky.

Nové vyjadřování

Příklady vyjádření auditora k výroční zprávě vážící se k ověření účetních závěrek sestavených za výše uvedené období lze nalézt na stránkách Komory v rámci sekce věnované metodické podpoře. Příklad základního, nijak nemodifikovaného vyjádření zní takto:

Ostatní informace

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá představenstvo Společnosti.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- *ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou*

ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a

- *ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.*

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržovaných ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Změny spočívají zejména v přidání vymezení toho, k čemu přesně se auditor vyjadřuje, když referuje o souladu ostatních informací s právními předpisy, a v tom, jak přesně jednotlivá vyjádření auditora znějí.

Soulad s právními předpisy

Souladem s právními předpisy se chápe to, zda obsah ostatních informací je formálně v souladu s právními předpisy a zda totéž platí i pro postup jejich vyhotovení. Dále se zdůrazňuje, že auditor tento soulad posuzuje optikou významnosti, tj. že za významný nesoulad s právními předpisy považuje pouze takový nesoulad, který by mohl ovlivnit rozhodnutí uživatelů výroční zprávy.

Formálním souladem s právními předpisy se rozumí to, zda ostatní informace obsahují všechny informace, které výslovně tyto předpisy vyžadují. Obsah těchto informací pak není předmětem posouzení jejich souladu s právními předpisy, nýbrž zbývajících ostatních posouzení, tj. posouzení souladu s účetní závěrkou a posouzení se znalostmi nabytými během auditu účetní závěrky. Pojetí souladu s právními předpisy výhradně formálním způsobem vyplývá z toho, že pokud by soulad s právními předpisy měl představovat něco víc, než jen formální soulad, ostatní posouzení vyžadovaná zákonem by se stala bezobsažnými. To by bylo ve zjevném rozporu s úmyslem zákonodárce, který taková posouzení nad rámec posouzení souladu s právními předpisy vyžaduje.

Formálním souladem vyhotovení ostatních informací s právními předpisy se rozumí zejména to, že ostatní informace vyhotovil příslušný orgán (obvykle statutární) a že případná zpráva o vztazích byla vyhotovena do tří měsíců po skončení účetního období.

V oblasti posouzení souladu ostatních informací s právními předpisy se tedy v zásadě nic nemění; zpráva auditora však nově obsahuje vymezení mantinelů, které mají pomoci při interpretaci vyjádření auditora k souladu s právními předpisy.

Formulace vyjádření

Od 1. 1. 2016 vyjádření auditora k ostatním informacím spočívalo ve výčtu prací, které auditor provedl, a ve vyjádření, zda při některých posouzeních auditor

zjistil významné nesprávnosti. Pokud bylo vše v pořádku, auditor referoval o tom, že žádné významné nesprávnosti v rámci provedených posouzení nezjistil.

S ohledem na to, že tato vyjádření byla dezinterpretována v praxi (poslední věta auditorova vyjádření nebyla vnímána v kontextu posouzení, která provedl), a také se zohledněním přístupů v jiných členských státech, se kterými se v EU začneme setkávat v průběhu roku 2017, dochází nově k rozsáhlejšímu vyjadřování ohledně závěrů, ke kterým auditor dospěl při požadovaných posouzeních.

Vysloveně pozitivně se auditor vyjadřuje k souladu ostatních informací s účetní závěrkou a s právními předpisy (s doplněnou interpretací popsanou výše). Ohledně souladu s poznatky nabytými během auditu auditor i nadále referuje buď o tom, že na základě daného posouzení žádné významné nesprávnosti nenašel, nebo o tom, že případně nalezené významné nesprávnosti popíše.

Vybrané případy

Dále došlo ke zpřesnění situace, kdy se nejedná o povinný audit, účetní jednotka plánuje vyhotovit výroční zprávu, ale tuto zprávu auditorovi do data vyhotovení zprávy auditora nepředá. V takovém případě auditor pouze popíše své povinnosti ohledně postupů vážících se k výroční zprávě, ale není povinen doplnit formulaci, že se odmítá vyjádřit, která je jinak vyžadována u povinných auditů (pokud bude auditor nucen vydat svou zprávu před obdržetím ostatních informací).

Nově je také upřesněno, že odmítne-li auditor vydat výrok k účetní závěrce, zcela samostatně přistupuje k vyjádření ohledně ostatních informací (původní ISA 720 v těchto případech žádné vyjádření k ostatním informacím nepředpokládal).

Modifikace vyjádření

Příklady uvedené na webových stránkách KA ČR neobsahují, jak postupovat v případě modifikace vyjádření k ostatním informacím, a to zejména z důvodů značné rozmanitosti příčin takové modifikace. Pokud výroční zpráva obsahuje významnou nesprávnost, je potřeba zvážit, kterého z vyjádření auditora se nesprávnost týká, a poté smysluplně toto vyjádření upravit. V obtížnějších situacích doporučuji zaslat dotaz Výboru pro metodiku auditu KA ČR.

Diskutována zatím byla jedna situace, a sice, jak by mělo vypadat vyjádření auditora v případě, kdy účetní jednotka zcela odmítne sestavit zprávu o vztazích, která je chápána jako součást výroční zprávy.

Níže uvedený příklad uvádí, jak by takové vyjádření mohlo vypadat. Relevantní texty jsou zvýrazněny:

Ostatní informace

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční

zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Obdržené ostatní informace neobsahovaly zprávu o vztazích. Za ostatní informace odpovídá představenstvo Společnosti.

Náš výrok... [tento odstavec je beze změny]

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- *obdržené ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a*
- *ostatní informace s výhradou zprávy o vztazích, která nebyla Společností vyhotovena, byly vypracovány v souladu s právními předpisy.*

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Posouzení souladu zprávy o vztazích s účetní závěrkou a posouzení toho, zda na základě poznatků a povědomí o Společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, zpráva o vztazích neobsahuje významné (materiální) věcné nesprávnosti, jsme pro její neobdržení neprovedli.

Jiří Pelák

Ing. Jiří Pelák, Ph.D. absolvoval obor účetnictví a finanční řízení podniku na Fakultě financí a účetnictví VŠE v Praze, kde také na katedře finančního účetnictví a auditingu obhájil doktorskou práci a pracuje zde jako odborný asistent. Je zkušebním komisařem Komory auditorů ČR pro zkoušku z podnikových kombinací, částečně působil také v oddělení metodiky účetnictví a auditu Komory auditorů ČR. Od listopadu 2014 je členem Výkonného výboru a od listopadu 2016 je prvním viceprezidentem KA ČR. Odborně se zaměřuje na účetní řešení fúzí a akvizic, IFRS, prevenci a odhalování defraudací v účetnictví a na auditing. Je auditorem vedeným v rejstříku KA ČR.

Pan kolega provádí audit už podle nových standardů.

Kresba: Ivan Svoboda

Změny v auditorských standardech pro zakázky pro zvláštní účely

Pavel Kulhavý

Zatímco mezinárodní standardy pro audit (ISA) číselné řady 100–700 upravují audit účetních závěrek, standardy začínající číslem 8, což jsou ISA 800, ISA 805 a ISA 810, se zabývají aspekty uplatňování standardů ISA u zakázek pro zvláštní účely.

Revidované standardy ISA 800, ISA 805 a ISA 810 mají stejnou účinnost jako revidovaný standard ISA 700, tj. jsou účinné pro účetní období končící 15. prosince 2016 nebo po tomto datu.

Změny v revidovaných standardech ISA 800, ISA 805 a ISA 810 nejsou zásadní. Téměř výhradně souvisí se změnami v revidovaných standardech ISA 7xx, případně i ISA 570. Zabývají se tedy důsledky obecných změn ve zprávách auditora pro zakázky pro zvláštní účely.

Podívejme se nyní na hlavní změny v revidovaných standardech ISA 800, ISA 805 a ISA 810 podrobněji.

ISA 800 (revidované znění)

Zvláštní aspekty – audit účetních závěrek sestavených v souladu s rámcem pro zvláštní účely

Standard ISA 800 se obvykle používá v situacích, kdy společnost sestavuje účetní výkazy pro zvláštní účely požadované například regulačním orgánem pro účely plnění jeho požadavků nebo podle pravidel stanovených smlouvou.

Auditor je podle ISA 800 (revidované znění) povinen při sestavování zprávy auditora pro zvláštní účely uplatňovat požadavky ISA 700 (revidované znění) a rovněž požadavky dalších standardů ISA upravující sestavení zprávy auditora.

ISA 701 (revidované znění) je relevantní u auditů pro zvláštní účely pouze v případě, že auditor má povinnost informovat o hlavních záležitostech auditu na základě právních předpisů, nebo v případě, že se sám rozhodne ve své zprávě o těchto záležitostech informovat. Jestliže auditor informuje ve své zprávě pro zvláštní účely o hlavních záležitostech auditu, ISA 701 (revidované znění) platí v plném rozsahu.

Povinnosti auditora týkající se ostatních informací upravuje ISA 720 (revidované znění) a revidovaný ISA 800 výslovně potvrzuje, že požadavky ISA 720 (revidované znění) se týkají i auditů pro zvláštní účely.

Předpoklad nepřetržitého trvání podniku nemusí být u účetního rámce, podle něhož se sestavuje účetní závěrka pro zvláštní účely, vždy relevantní. Vymezení odpovědnosti vedení týkající se nepřetržitého trvání podniku je tedy v některých případech nutné podle potřeby upravit v závislosti na příslušném rámci účetního

výkaznictví použitým pro sestavení účetní závěrky pro zvláštní účely. Rovněž vymezení odpovědnosti auditora může být nutné upravit podle potřeby v závislosti na tom, jak se ISA 570 (revidované znění) uplatňuje vzhledem k okolnostem dané zakázky.

Auditor může také považovat za vhodné uvést ve své zprávě pro zvláštní účely, a to v odstavci obsahujícím jiné skutečnosti, odkaz na zprávu ke kompletní účetní závěrce určené ke všeobecným účelům, případně na záležitost v této zprávě uvedené. Například může považovat za vhodné upozornit ve své zprávě k účetní závěrce pro zvláštní účely na to, že zpráva ke kompletní účetní závěrce obsahuje oddíl popisující významnou nejistotu týkající se trvání podniku.

ISA 805 (revidované znění)

Zvláštní aspekty – audit jednotlivých účetních výkazů a specifických prvků, účtů nebo položek účetního výkazu

Standard ISA 805 (revidované znění) se zabývá zvláštními aspekty při aplikaci standardů ISA na audit jednotlivého účetního výkazu nebo specifického prvku, účtu či položky účetního výkazu.

Podobně jako u standardu ISA 800 (revidované znění) je i u tohoto standardu auditor při utváření názoru na jednotlivý účetní výkaz nebo specifický prvek účetního výkazu a při sestavování své zprávy povinen uplatňovat požadavky ISA 700 (revidované znění), a to v podobě přizpůsobené okolnostem dané zakázky. Současně je povinen v podobě přizpůsobené okolnostem uplatňovat rovněž požadavky dalších standardů ISA upravující sestavení zprávy auditora. Pravidla pro použití revidovaných standardů ISA 701, ISA 720 a ISA 570 jsou tedy podobná, jako již bylo uvedeno pro standard ISA 800 (revidované znění).

V případě ISA 805 (revidované znění) musí auditor také zvážit důsledky záležitostí uvedených ve zprávě auditora ke kompletní účetní závěrce pro audit jednotlivého účetního výkazu nebo specifického prvku účetního výkazu a pro zprávu auditora k nim. Posouzení relevantnosti takové záležitosti pro zakázku, jejímž předmětem je zpráva auditora k jednotlivému účetnímu výkazu nebo specifickému prvku účetního výkazu, je věcí odborného úsudku. Jestliže auditor například vyjádřil ve své zprávě ke kompletní účetní závěrce výrok s výhradou týkající se pohledávek a tyto pohledávky jsou součástí jednotlivého účetního výkazu nebo souvisí se specifickým prvkem účetního výkazu, je pravděpodobné, že to dopady na audit jednotlivého účetního výkazu nebo specifického prvku účetního výkazu mít bude. Naproti tomu, jestliže se výhrada ve zprávě auditora ke kompletní účetní závěrce týká klasifikace

dlouhodobých úvěrů, dopady na audit jednotlivého výkazu nebo prvku účetního výkazu jsou méně pravděpodobné, jedná-li se o výkaz zisku a ztráty nebo když daný prvek souvisí s pohledávkami.

Dopad na audit jednotlivého účetního výkazu nebo specifického prvku účetního výkazu mohou mít rovněž hlavní záležitosti auditu, pokud o nich auditor informuje ve své zprávě ke kompletní účetní závěrce. I v případě, že záležitosti uvedené ve zprávě auditora ke kompletní účetní závěrce nemají dopad na audit jednotlivého účetního výkazu nebo specifického prvku účetního výkazu či na zprávu auditora k nim, auditor může považovat za vhodné uvést ve své zprávě, a to v odstavci obsahujícím jiné skutečnosti, odkaz na zprávu ke kompletní účetní závěrce, případně na záležitosti v této zprávě uvedené. Podobně jako u ISA 800 (revidované znění) může například považovat za vhodné upozornit na to, že zpráva ke kompletní účetní závěrce obsahuje informace o významné nejistotě týkající se trvání podniku.

ISA 810 (revidované znění)

Zakázky na vypracování zprávy o agregované účetní závěrce

ISA 810 (revidované znění) upravuje povinnosti auditora u zakázky na vypracování zprávy o agregované účetní závěrce sestavené na základě účetní závěrky ověřené v souladu se standardy ISA týmž auditorem. Agregovanou účetní závěrku definuje tento standard jako historické účetní informace získané z účetní závěrky, které jsou ale méně podrobné než údaje v účetní závěrce a jsou prezentovány stejně strukturovaným způsobem jako účetní závěrka.

Podobně jako u revidovaných standardů ISA 800 a ISA 805 i zde se hlavní změny týkají zprávy auditora, a byly vyvolané revidovanými standardy ISA 7xx a ISA 570.

Například jestliže zpráva auditora o auditované účetní závěrce obsahuje část o významné nejistotě týkající se trvání podniku v souladu s ISA 570 (revidované znění) a nebo informace o hlavních záležitostech auditu v souladu s ISA 701, je auditor ve zprávě auditora o agregované účetní závěrce kromě dosavadních prvků také povinen uvést, že zpráva auditora o auditované účetní závěrce tyto informace obsahuje a dále popsat záležitosti uvedené v části o významné nejistotě týkající se trvání podniku a případné důsledky těchto záležitostí pro agregovanou účetní závěrku.

Nové příklady zpráv auditora o agregované účetní závěrce ve standardu ISA 810 (revidované znění) také zohledňují obecné změny ve struktuře zprávy auditora podle ISA 700 (revidované znění), tj. například i u zprávy auditora o agregované účetní závěrce je nyní prvním oddílem výrok.

Pavel Kulhavý

Ing. Pavel Kulhavý, FCCA je viceprezidentem Komory auditorů ČR a místopředsedou jejího Výboru pro metodiku auditu. Zároveň je i ředitelem v oddělení Auditorických služeb společnosti PwC v Praze, kde se specializuje na poskytování auditorických služeb a poradenství pro společnosti působící zejména v oblastech výroby, obchodu a služeb. Je členem mezinárodní Asociace certifikovaných účetních (ACCA).

Mezinárodní rámec pro ověřovací zakázky – možnosti praktického využití

Vladimír Králíček

Jedním z materiálů, který je v porovnání s minulostí výrazně pozměněn, je i Mezinárodní rámec pro ověřovací zakázky (dále jen Rámec). Aniž bych chtěl podceňovat znalosti čtenářů – auditorů, domnívám se, že někteří o obsahu předchozího rámce možná mají jen mlhavou představu, neboť i sami jeho tvůrci, tedy Rada pro auditorské a ověřovací standardy přiznává, že praktikuji auditoři raději užívají „normální“ standardy, nikoli Rámec. Je tedy možné si v této souvislosti položit dvě zásadní otázky:

- 1) proč Rámec vůbec existuje (a proč se navíc rozsa-
hem rozšířil z původních 61 odstavců a jedné přílo-
hy na současných 96 odstavců a tří příloh),
- 2) jak by měl auditor s tímto Rámcem pracovat.

Pokusím se v tomto krátkém článku odpovědět na obě otázky.

Význam a účel Rámce

Rámec lze na webových stránkách Komory auditorů nalézt poprvé v archivu za rok 2005, naposledy však v roce 2013, od té doby nebyl aktualizován. Tento „starý“ Rámec vymezoval a popisoval náležitosti ověřovacích zakázek a tím zároveň určil, na které zakázky se vztahují Mezinárodní standardy pro audit, Mezinárodní standardy pro prověrky a Mezinárodní standardy pro ověřovací zakázky. Rámec tedy není ani de iure, ani de facto standardem. Do určité míry je sporné, zda uvádí postupy pro provádění ověřovacích zakázek (tedy i statutárního auditu), když sám v odst. 2 uvádí, že „tento Rámec ... neuvádí požadavky týkající se postupů provádění ověřovacích zakázek“.

Nově vydávaný Rámec jde ještě dále, když kromě zmíněného explicitně uvádí, že „Tento Rámec není standardem a nevymezuje tudíž žádné požadavky (ani základní zásady nebo klíčové postupy) týkající se provádění auditů, proverek nebo dalších ověřovacích zakázek.“

„Nový“ Rámec však obsahuje řadu ustanovení, která ve shodné nebo velmi podobné formě nacházíme i v dalších dokumentech vydávaných výbory IFAC. Jedná se především o:

- Etický kodex (odst. 5–8 Rámce),
- ISQC 1 (odst. 9 Rámce),
- jednotlivé standardy, nebo spíše pojmy známé ze standardů ISA [např. významnost (materialita), odborný úsudek, profesní skepticismus].

Lze tedy konstatovat, že Rámec jednak vytváří pojmový aparát pro další dokumenty IFAC a dále zaručuje jednotnost přístupu k jednotlivým problémovým

okruhům. Ve zhuštěné formě pak umožňuje seznámit se s problematikou ověřování i těm, kteří nejsou profesními odborníky (auditory), ale jsou buď osobami odpovědnými za předmět zakázky, nebo jsou předpokládány uživateli zpráv či jejich objednateli.

O zvláštním postavení Rámce vůči ostatním materiálům IFAC svědčí mimo jiné i to, že není ani slůvkem zmiňován v Předmluvě k mezinárodním standardům pro řízení kvality, audit, prověrky, ostatní ověřovací zakázky a související služby.

Jak by měl auditor s Rámcem pracovat

Auditor by si měl Rámec pečlivě přečíst a znovu si zopakovat základní pojmy, které již zná nebo by znát měl. Za zcela zásadní považuji odlišení, zda zakázka, kterou auditor hodlá přijmout a o jejímž obsahu a rozsahu se domlouvá s klientem, je zakázkou ověřovací či nikoli. Mnozí možná namítnou, že toto rozlišení není zapotřebí, protože tato oblast je dobře upravena zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech, konkrétně v jeho § 2 odst. c, který uvádí:

Pro účely tohoto zákona se rozumí

c) auditorskou činností provádění povinného auditu, přezkoumání hospodaření podle jiného právního předpisu⁶⁾, pokud toto přezkoumání provádí auditor, ověřování účetních záznamů, ověřování jiných ekonomických informací auditorem nebo provádění dalších činností auditorem, pokud tak stanoví jiný právní předpis nebo přímo použitelný předpis Evropské unie nebo jiné ověřování účetní závěrky, jiných účetních záznamů nebo jejich částí prováděné auditorem.

Google při zadání slova „ověřování“, které je v celém kontextu zásadní, nachází nejprve „ověřování listin a podpisů“, mnohem později pak „ověřování spolehlivosti“ ve spojení s Úřadem pro civilní letectví, pak mnohá technická ověření. Ověření účetní závěrky auditorem se v případě mého hledání objevila prvně až na sedmé straně, a to dokonce až za „pokusným ověřováním provozu integrované lesní mateřské školky“. Není-li jasné a jednoznačně definováno, co znamená slovo „ověřování“ či „ověření“ (byť intuitivně, v běžném hovoru slovu rozumíme), je jen velmi obtížné uchopitelné výše citované ustanovení zákona o auditorech. Zdá se tedy, že rozumným způsobem, jak jednoznačně určit, zda zakázka je či není zakázkou ověřovací, bude postup podle Rámce. Ten totiž ověřovací zakázku definuje v odst. 10 takto:

„Ověřovací zakázkou se rozumí zakázka, v níž je úkolem auditora získat dostatečné množství vhodných důkazů, aby mohl vyjádřit závěr s cílem zvýšit míru důvěry, jakou mají předpokládání uživatelé (kteří nejsou odpovědnou stranou) ve výsledky hodnocení či posouzení předmětu zakázky vzhledem k daným kritériím.“

Pokud jste právě získali pocit, že definice obsahuje pojmy, které nejsou příliš jasné, nic se neděje. Tyto pojmy, tedy:

- předmět zakázky,
- kritéria,
- odpovědná strana či
- předpokládání uživatelé
- jsou v textu podrobně vysvětleny.

Pro zmíněný cíl, tedy rozhodnutí o tom, zda je či není zakázka zakázkou ověřovací, pak slouží postup podle odst. 22 Rámce, kde je uveden výčet všech znaků, které musí ověřovací zakázka vykazovat. Absence byť jediného z nich má za následek, že se nejedná o ověřovací zakázku, ale například o zakázku poradenskou. Pro zjednodušení je možné testovat zakázku i pomocí odst. 26, který uvádí tzv. náležitosti ověřovací zakázky, kterými jsou:

- a) třístranný vztah, jehož se účastní auditor, odpovědná strana a předpokládání uživatelé,

- b) vhodný předmět zakázky,
 c) vhodná kritéria,
 d) dostatečné množství vhodných důkazů,
 e) písemná ověřovací zpráva ve formě vhodné buď pro zakázku poskytující přiměřenou jistotu, nebo pro zakázku poskytující omezenou jistotu.

Aplikaci výše naznačených náležitostí ověřovací zakázky můžeme objasnit na dvou příkladech.

Klient požádá auditora o ověření účetní závěrky sestavené podle IFRS. Přestože je tento postup prakticky zbytečný, neboť stačí odkázat na § 2 odst. a) zákona o auditorech, jako ilustraci jej použijme (viz tabulka 1).

Klient, velká stavební firma s působností v ČR i v zahraničí, požádá auditora o posouzení, zda existující vágní podezření, že dochází k zneužívání aktiv společnosti, především zásob materiálu a stavebních strojů, se zakládá na pravdě. Představenstvo společnosti tuto zakázku označuje jako forenzní audit (viz tabulka 2).

Tabulka 1

Náležitost ověřovací zakázky	Popis situace	Splňuje/nespĺňuje
Třístranný vztah	<ul style="list-style-type: none"> • Odpovědnou stranou za účetní závěrku je statutární orgán účetní jednotky. • Předpokládání uživatelé jsou akcionáři/majitelé, potenciální investoři, banky, obchodní partneři atd. • Zakázku provede statutární auditor nebo auditorská společnost. 	ANO
Vhodný předmět zakázky	Vzdělání před vstupem do profese i další vzdělání auditorů a dále pak jejich praxe a zkušenosti zaručují znalost předmětu zakázky a tedy i vhodnost předmětu zakázky.	ANO
Vhodná kritéria	IFRS jsou považovány za velmi kvalitní a globálně akceptovatelné účetní standardy.	ANO
Dostatečné množství vhodných důkazů	Postupy auditora podle ISA vedou k získání dostatečného množství vhodných důkazů (pokud v konkrétním případě při závěru auditu je konstatováno, že tento předpoklad nebyl naplněn, má auditor povinnost reagovat tak, že modifikuje výrok ve zprávě auditora).	ANO
Písemná ověřovací zpráva	Podle ISA 700 musí mít zpráva auditora písemnou formu.	ANO

Tabulka 2

Náležitost ověřovací zakázky	Popis situace	Splňuje/nespĺňuje
Třístranný vztah	<ul style="list-style-type: none"> • Odpovědnou stranou za vnitřní kontrolní systém a tedy za „pořádek“ ve firmě je představenstvo. • Odpovědnou stranou je i management pověřený plněním provozních funkcí, například ředitelé jednotlivých divizí. • Předpokládání uživatelé jsou představenstvo, dozorčí rada, popřípadě akcionáři. • Zakázku může uskutečnit jakýkoli odborník, o kterém se zadavatel (najímací strana, tedy představenstvo) domnívá, že má znalosti a zkušenosti pro realizaci zakázky (to se projeví tím, že s auditorem o zakázce jedná). 	ANO
Vhodný předmět zakázky	Auditor není primárně vyškolen pro vyšetřování podvodných jednání, nicméně jeho znalosti mohou být užitečné i v této oblasti (s určitými omezeními; profesní organizace forenzních odborníků používá označení CFE, Certified Fraud Examiner).	ANO (částečně)
Vhodná kritéria	Pro posuzování skutečností, zda došlo k podvodnému jednání či nikoli, neexistují kritéria, pokud za ně nebudeme považovat například kritéria používaná v trestním právu; požadavky najímající strany, ale s trestním řízením souvisejí jen vzdáleně, jejichž cílem je podvodné jednání odhalit, případně nahradit vzniklou škodu a především nastavit vnitřní kontrolní systém tak, aby v budoucnosti k podobným jevům nedocházelo.	NE
Dostatečné množství vhodných důkazů	Důkazy získané auditorem se při této zakázce odlišují od důkazů v zakázce statutárního auditu i od důkazů, které by bylo potřeba shromáždit v trestním řízení. Nicméně vždy se jedná o dostatečné a vhodné důkazy z hlediska definovaných cílů zakázky.	ANO
Písemná ověřovací zpráva	Záleží na požadavcích najímající strany, ale zpravidla je písemná forma zprávy požadována.	ANO

Přestože se na první pohled zdá, že se jedná o ověřovací zakázku, výsledkem našeho testování je, že jediné NE stačí k tomu, aby v souladu s Rámcem tato zakázka za ověřovací zakázku nebyla považována. Do určité míry je zpochybnitelný i první požadavek, tedy třístranný vztah. Podle odst. 35 Rámce je však možné, aby jedním z předpokládaných uživatelů byla i odpovědná strana, ale nikoli pouze sama. Nabízí se tedy i varianta tohoto příkladu, kdy zakázku zadá předseda představenstva, který je zároveň generálním ředitelem, přičemž nehodlá závěrečnou zprávu o výsledcích forenzního šetření předložit ani představenstvu, ani dozorčí radě a tím méně pak akcionářům. V tomto případě již první bod by vedl k odpovědi, že se nejedná o ověřovací zakázku.

Další možností, jak s Rámcem pracovat, je používat jej jako podklad pro školení nově nastupujících asistentů auditora a jejich seznámení se se základními pojmy (i když je jasné, že k výkonu vlastní práce znění Rámce potřebují jen velmi zprostředkovaně), popřípadě je možné jednotlivá ustanovení Rámce použít i při vyjednávání s klienty o zaměření a strukturování jednotlivých zakázek. Jako příklad je možné uvést situaci, kdy klient, společnosti s ručením omezeným provozující hotel a několik restaurací v Praze, poptává provedení prověrky účetní závěrky (nepochybně se jedná o ověřovací zakázku) a zároveň chce zjistit, zda informační systém používaný pro rezervaci ubytování je vhodně propojen s modulem výnosy v účetním programu. Auditor jistě může přijmout obě zakázky, ale měly

by být uzavřeny dvě smlouvy, neb posouzení vhodnosti propojení provozního účetního softwaru je zakázkou poradenskou, nikoli ověřovací.

Rámec v té podobě, jak byl zpracován a schválen IAASB nebude patrně představovat stěžejní dokument pro práci auditorů, ale i tak se může, jak bylo uvedeno v předchozí části článku, stát inspirativním v mnoha rozmanitých oblastech.

Vladimír Králíček

Doc. Ing. Vladimír Králíček, CSc. je absolventem VŠE v Praze, s kterou je spjata i převážná část jeho profesní kariéry. V současné době je garantem a vyučujícím předmětů Auditing na magisterském i doktorském studiu a Vnější a vnitřní kontrola na magisterském studiu. Na katedře finančního účetnictví a auditingu se věnuje i problematice podvodných jednání, forenzních šetření, due diligence a corporate governance. V minulosti působil v řadě funkcí na KA ČR, především pak jako její prezident v letech 2004 až 2007. Byl členem jednoho z poradních výborů IFAC (Developing Nations Committee v letech 2008–2012). Téměř dvacet let se věnoval auditorské profesi jako praktikující auditor (Nexia International) i jako lektor KA ČR. V současné době se věnuje metodice auditu ve Výboru pro metodiku auditu KA ČR. V poslední době se také zabývá problematikou regulace a kontroly a počítačovými nástroji pro podporu auditorské a kontrolní činnosti.

Jan miluje Marii aneb proč nezrušit češtinu

Jitka Radoňová

No řekněte, nebylo by to jednodušší? Už bychom se nemuseli trápit tím, jestli „opinion“ je výrok, nebo názor, jestli „responsibility“ je spíš odpovědnost, nebo spíš povinnost, ani tím, jak překládat „going concern basis of accounting“.

Neřešili bychom, jaký český ekvivalent zvolit pro tak zapeklitá anglická slova jako „reporting“, „assurance“ či „compliance“, aby spolehlivě fungoval v různých kontextech i syntaktických pozicích. A už vůbec by nám nevadilo, že čeština je se svými zhruba 300 tisíci slov jen chudá příbuzná, protože angličtina jich má podle odhadů minimálně třikrát tolik. Takže když se nám v jedné větě sejdou dvě z jejího nepřeborného množství synonym, jako je tomu ve spojení „significant risk of material misstatement“, je čeština prostě v koncích.

Ale tak jako všechny zavedené instituce i čeština se drží zuby nehty. A jistě ještě dlouho bude. Ostatně, dost jí to ulehčujeme. Znalost cizích jazyků není v české kotlině ani čtvrtstoletí po sametové revoluci nijak valná. Nebylo by tedy lepší vzít naši mateřštinu na milost, s láskou ji cizelovat a rozvíjet a hledat zlaté hřivny, které jsou v ní ukryté?

Že o žádných nevíte? Nemáte tak docela pravdu. Jakkoli se zdá, že čeština za angličtinou pokulhává ve všech směrech, existuje jedna zajímavá oblast, kde má naše mateřština mimořádný potenciál. Vezměme si slavnou Chomského¹ větu „John loves Mary“. Angličtina neskloňuje, takže jednotlivá slova musí být spoutána pevným slovosledem. Když prohodíme podstatná jména stojící před a za slovesem, zaměnili jsme milující osobu za objekt její touhy, takže máme zcela jinou výpověď.

Podívejme se ale, jaké významové nuance můžeme rozehrát díky tomu, že čeština slova „ohýbá“, takže příslušný slovní tvar je sám o sobě, tj. bez ohledu na postavení ve větě, schopen nést veškeré gramatické kategorie vyjadřující jeho významovou roli. Asi bude každý souhlasit s tím, že řekneme-li „Jan miluje Marii“, není to totéž jako „Jan Marii miluje“ nebo jako „Marii Jan miluje“, a už vůbec to není stejné jako „Marii miluje Jan“.

Při překladech mezinárodních auditorských standardů (a nejen jich) tak nejde jen o to, nastavit si optimální terminologii a najít k anglickým slovům nejuvhodnější české ekvivalenty. To je jistě důležitý, ale jen první krok. Pozornost je nutné věnovat i syntaktické rovině. Čeština má sice tzv. volný pořádek slov, ale tenhle termín je poněkud zavádějící. Slovosled v naší mateřštině

není (jak ukazuje výše uvedený příklad s Janem a Marií) vůbec (libo)volný, protože má významotvornou roli. To znamená, že anglické věty je nutné pečlivě dekódovat i z tohoto hlediska a dát jim v češtině náležitý význam.

Pokud jen mechanicky kopírujeme anglický slovosled a nezohledňujeme významotvornost pořadí slov v české větě, můžeme se snadno chytit do významové pasti.

Na první pohled by se například mohlo zdát, že jednoduchou anglickou větou „Our opinion is not modified in respect of this matter“ můžeme do češtiny klidně přetlumočit slovo od slova, tj. „Náš výrok není modifikován v souvislosti s touto záležitostí“. Ale to je opravdu jen zdání. My totiž nechceme říct, že náš výrok modifikován je, ale v souvislosti s nějakou jinou záležitostí. My chceme říct, že „Náš výrok není v souvislosti s touto záležitostí modifikován“.

Jitka Radoňová

PhDr. Jitka Radoňová absolvovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor čeština-angličtina. Po několika letech v lexikografickém oddělení Ústavu pro český jazyk ČSAV se rozhodla pro překladatelskou dráhu. Pracuje pro firmy poskytující odborné poradenství (dříve Arthur Andersen, nyní EY), pro velké podniky a rovněž pro Komoru auditorů ČR a Nejvyšší kontrolní úřad.

Tak Marie miluje Jana nebo Jan Marii?

Kresba: Ivan Svoboda

¹ Noam Chomsky je americký lingvista a filozof.

Úvahy nad smlouvou o auditu – 1. část

Hledá se vzor smlouvy o auditu

Původním záměrem tohoto článku bylo přímočaré pojednání na téma „obsah smlouvy o auditu“ s cílem poskytnout seznam náležitostí, jejichž zahrnutí do textu smlouvy o auditu by měl auditor svědomitě zvážit.

Nicméně při samotném psaní jsem si konečně naplo uvědomil příčiny toho, proč Komora auditorů v současné době žádnou vzorovou „formulářovou“ smlouvu nemá. Za prvé, vztah auditora a jeho klienta je při auditu ovlivňován mnohem více různými předpisy, než by se na první pohled zdálo (jak je např. nutné zohlednit ustanovení Etického kodexu?). Za druhé, smlouvy musí být užitečné zejména v momentě, kdy se situace začne vyvíjet v rozporu s představami smluvních stran. Z toho důvodu musí auditor předvídat krizové situace a nabízet jejich řešení. Takových situací může nastat bezpočet (např. komu patří kopie faktury klienta ve spisu auditora?).

Další problém spočívá v tom, že k sepsání bezchybné, ale i užitečné smlouvy je třeba právních znalostí (dá se zpráva auditora reklamovat stejně jako vadný vysavač?), znalostí profesních předpisů (klienta je třeba zavázat např. k poskytnutí prohlášení) a životních zkušeností (někdo by řekl, že není špatné mít smluvně zajištěnou vytopenou místnost u klienta). Vytvoření návrhu vzorové smlouvy, která by vyhovovala všem a za každých okolností, je tedy v zásadě nemožné. Dalším důležitým faktorem volby přístupu ke smlouvě jsou i vlastní preference ohledně délky smlouvy. Někdo preferuje stručné smlouvy o tom zásadním (klient odmítá studovat desetistránkovou smlouvu o „pouhém“ auditu), někdo zas preferuje mít upraveno i to, jak bude mít (s trochou nadsázky) zajištěno u klienta parkování.

Nicméně bylo by užitečné mít seznam náležitostí, které buď ve smlouvě být musí, nebo je stačí vzít v úvahu a případně do smlouvy vložit či nevložit. Není vhodné, aby takový seznam sestavovala jedna osoba. Na druhou stranu, někde se začít musí, a to je cílem tohoto článku, který bude mít pokračování v příštím čísle. Tento článek by ideálně měl vyvolat reakci, polemiku a další doporučení. Po takové diskuzi již bude možné odpovědně přistoupit k vytvoření doporučení ohledně obsahu smlouvy o auditu. Článek je myšlen jako příspěvek k diskuzi, nejedná se o autoritativní text.

Smlouva a zákon o auditorech

Smlouva o auditu je smlouvou nepojmenovanou, tj. smlouvou, jejíž náležitosti, práva a povinnosti z ní vyplývající nejsou jako smluvní typ upraveny zákonem. Zákon o auditorech (ZoA) nicméně operuje s pojmem „smlouva o povinném auditu“, aniž by tuto smlouvu explicitně definoval. Ze zákona poměrně jasně vyplývá, mezi kým je tato smlouva uzavírána, co je předmětem smlouvy, jaké mají strany základní práva a povinnosti a jaká jsou specifika vzniku a zániku závazků z této smlouvy.

Smlouva o povinném auditu je s ohledem na znění § 17 odst. 5 ZoA smlouvou uzavřenou mezi auditorem (musí jít o auditora, nikoli o osobu „neauditora“, která by se zavázala provést audit za využití „subdodávky“ auditora) a účetní jednotkou, jejíž účetní závěrka má být ověřována (nikoli tedy např. její mateřskou společností).

Předmět smlouvy obecně je zákonem také určen s dostatečnou určitostí. Povinný audit je jasně definován v § 2 písm. a) zákona jako takové ověření účetní závěrky, jehož cílem je zjistit, zda účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz v souladu s právními (tedy konkrétně účetními) předpisy. V § 18 je dále stanoveno, že auditor musí postupovat v souladu s auditorskými standardy, čímž je charakter ověření (a tedy předmět smlouvy) určen nad jakékoli pochybnosti.

Co se týká práv a povinností smluvních stran smlouvy o povinném auditu, tak ty tvoří významnou část zákona, zejména pokud jde o povinnosti auditora. Jen namátkou lze zmínit povinnost nezávislosti, mlčenlivosti, dodržování Etického kodexu, „nenařizovat změny a opravy údajů vykázaných účetní jednotkou“. Zásadní povinnosti auditované účetní jednotky (a jim odpovídající oprávnění auditora) jsou uvedeny v § 21 odst. 2 ZoA. Zejména se jedná o povinnost poskytnout auditorovi přiměřenou součinnost, přičemž některé aspekty této součinnosti jsou zákonem přímo vyjmenovány (jako např. poskytnutí veškerých požadovaných písemností nebo umožnění auditorovi účast na inventurách). Také je zde zakotveno právo auditora na odměnu.

Zákon dále věnuje velkou pozornost vzniku a zániku závazků ze smlouvy o povinném auditu. Jde především o poměrně dobře známý požadavek, aby byla smlouva o povinném auditu uzavřena výhradně s auditorem, který byl jmenován orgánem k tomu zákonem určeným, a také o to, za jakých okolností může (neplní-li auditor své povinnosti řádně, nikoli pro rozdíl v názoru) auditovaná účetní jednotka smluvní vztah s auditorem ukončit (viz § 19 ZoA).

Na první pohled by se tedy mohlo zdát, že zákon o auditorech toho ke smlouvě o auditu uvádí tolik, že její znění by mohlo být velmi stručné díky jednoduchému odkazu na smlouvu o auditu dle § 17 a souvisejících ustanovení.

Na druhý pohled to tak prosté nebude, protože auditor musí ve smlouvě o auditu zohlednit ještě požadavky profesních předpisů (zejména ISA 210) a do smlouvy vetknout další ustanovení, jako je zejména načasování vzájemných plnění a výše a splatnost odměny za audit. V neposlední řadě je také třeba upřesnit, jaká nebo jaké účetní závěrky mají být předmětem auditu.

Dále je nutné mít na paměti, že zákon vymezuje pouze smlouvu o povinném auditu. Ustanovení zákona se tedy nevztahují na veškeré smlouvy o auditu. Například ustanovení o uzavírání a ukončování smlouvy jsou pro

nepovinný audit irelevantní. V případě nepovinného auditu není třeba, aby došlo před uzavřením smlouvy ke jmenování auditora. Z tohoto důvodu se článek dále věnuje smlouvě o auditu obecně.

Formát smlouvy a datum uzavření smlouvy

Zákon o auditorech ani jiný zákon nemají žádné konkrétní požadavky na to, co musí být uvedeno ve smlouvě o auditu. V případě povinného auditu, jak již bylo uvedeno, zákon sám (poněkud roztroušeně) vymezuje obsah smlouvy, ale ohledně náležitostí smlouvy žádné požadavky nemá. Dokonce ani nevznáší požadavek na písemnou formu smlouvy.

Z pohledu obecně závazných předpisů, což je v této souvislosti jen občanský zákoník, vyplývá pak pouze to, že k platnosti smlouvy je třeba identifikovat smluvní strany (§ 1731) a ujednat obsah smlouvy (§ 1725 občanského zákoníku) včetně příslušných podpisů.

Zásadní pro to, co musí být ve smlouvě uvedeno a jak má taková smlouva vypadat, je profesní předpis, kterým je standard ISA 210. Jeho první část obsahuje požadavky na smlouvu, které je nezbytné splnit, aby auditor mohl takovou smlouvu podepsat, druhá, aplikační část, pak obsahuje velký počet doporučených náležitostí smlouvy o auditu.

Podle tohoto standardu smlouva o auditu musí být bezpodmínečně uzavřena v písemné formě (ISA 210.10). S ohledem na to, že smlouva je elementárním ochranným prvkem proti hrozbám vydíratelnosti auditora (smlouva zajišťuje auditorovi právo na odměnu, i když výrok nebo jiná část řádně vyhotovené zprávy auditora nebude odpovídat představám klienta), měla by být zásadně uzavírána před zahájením auditu. V opačném případě se auditor vystavuje riziku, že klient následně uzavření smlouvy (a s tím povinnost zaplatit za již provedené práce) podmíní „vstřícnějším“ přístupem auditora.

Smluvní strany

S ohledem na požadavky mířící na management, resp. statutární orgán auditované účetní jednotky není možné, aby smlouva o auditu účetní jednotky byla uzavřena mezi auditorem a třetí osobou. Auditovaná účetní jednotka musí být smluvní stranou, neboť se musí smluvně zavázat k součinnosti s auditorem. Nelze tedy např. uzavřít smlouvu mezi obcí a auditorem o auditu společnosti s ručením omezeným, kterou obec vlastní. Lze si nicméně představit trojstrannou smlouvu, v níž vedle auditora bude figurovat jak objednatel auditu, který ho zpravidla bude platit a bude mu určena zpráva auditora, tak účetní jednotka, která se auditu bude muset „podrobit“.

V souvislosti s uzavřením takové trojstranné smlouvy je však třeba myslet i na možnou změnu charakteru právní odpovědnosti, protože tak se auditor dostane do přímého smluvního vztahu s uživatelem své zprávy (obvykle je vztah k uživateli mimosmluvního charakteru, smluvně je auditor zavázán pouze klientovi). Analýza

obchodního rizika a případná konzultace s právníkem je jistě na místě.

Povinný vs. nepovinný audit

Pokud má být audit povinným auditem, je nutné, aby před uzavřením smlouvy byl auditor jmenován příslušným orgánem. Pokud jmenování nepředchází uzavření smlouvy, není uzavřená smlouva platná. To znamená, že budou-li poskytnuta nějaká plnění na základě této domněle platné smlouvy, půjde o plnění bez právního důvodu. Je tomu tak proto, že povinný audit nelze provést bez jmenování auditora, a zároveň se lze domnívat, že vůlí smluvních stran bylo právě uzavření smlouvy o povinném auditu, neboť důvodem jejího uzavření je povinnost auditu uložená zákonem. Z tohoto důvodu, tedy pro absenci vůle, se smlouva o auditu nestane smlouvou o „nepovinném“ auditu, protože o nepovinný audit nikdo nestál.

V případě povinného auditu je tedy nezbytně nutné se ujistit, že kroky jmenování auditora proběhly v souladu s právem, a v této souvislosti lze jen doporučit, aby smlouva obsahovala prohlášení účetní jednotky o tom, že ke jmenování auditora došlo v souladu s požadavky právních předpisů a který orgán a kdy tak učinil. Dojde-li později ke zpochybnění jmenování auditora, uvedené prohlášení bude svědčit o jednání auditora v dobré víře. To může být zásadní pro případný spor o náhradu škody, která auditorovi může na základě realizace plnění z neplatné smlouvy vzniknout.

Ve smlouvě o auditu není třeba explicitně uvádět, zda se jedná o audit povinný nebo nepovinný. Audit se nestane povinným, bude-li tak ve smlouvě nazván, a nepřestane být povinným, pokud takto ve smlouvě nebude výslovně označen. Audit se stane povinným „automaticky“, bude-li se jednat o účetní jednotku, které zákon tuto povinnost ukládá a bude-li auditor jmenován příslušným orgánem.

Smlouva o povinném auditu se bude lišit zejména tím, že jejím obsahem bude zcela jistě i ověření výroční zprávy, jejíž vyhotovení a ověření zákon o účetnictví spojuje s povinností auditu.

V případě povinného auditu je třeba mít na mysli, že zákon některá práva a povinnosti upravuje kogentně. Nelze se tudíž od nich odchýlit, nelze například umožnit auditované účetní jednotce, aby od smlouvy odstoupila jinak, než jak to umožňuje zákon o auditorech.

Co bude přístě

Druhá část článku se zaměří na konkrétní práva a povinnosti smluvních stran.

Jiří Pelák

Dotazy a komentáře k článku posílejte, prosím, na adresu: metodika@kacr.cz.

Rozhovor s Olivierem Boutellis-Taftem, výkonným ředitelem Accountancy Europe

Nastavení „důvěry, integrity a transparentnosti“ pro následujících 30 let

Foto: Ezequiel Scagnetti

V časopise Auditor č. 10/2016 jste si mohli přečíst aktualitu o tom, že Federace evropských účetních (Fédération des Experts-comptables Européens, FEE) oslavila v prosinci 2016 třicáté výročí svého založení. Při této příležitosti se přejmenovala na Accountancy Europe, představila nové logo, nové internetové stránky (www.accountancyeurope.eu) a novou filozofii. V návaznosti

na to uveřejňujeme překlad rozhovoru s jejím výkonným ředitelem Olivierem Boutellis-Taftem, který byl publikován na webových stránkách Accountancy Europe.

Každé výročí, zvláště tak významný mezník jako 30 let v čele evropských účetních, auditorů a poradců, je příležitostí dívat se dopředu i poohlédnout se za minulostí. Povězte nám prosím, proč byla FEE ustavena a čeho se jí podle Vašeho názoru podařilo od roku 1986 dosáhnout?

Působím v této organizaci deset let, nicméně domnívám se, že v předchozích 20 letech to tak bylo. FEE byla založena pro účetní, aby mohli vést dialog s účetními. Pak se do toho zapojili i regulátoři, takže účetní vedli dialog s nimi. A pak další odborníci z oboru, takže účetní mluvili i s těmito odborníky. A potom politici, takže účetní hovořili i s politiky. Na počátku to ale byl tak trochu klub pro účetní, aby spolu mohli komunikovat.

Teď se víc zaměřujeme na vnější vztahy. Stále jsme experty v našem oboru, politici za námi stále chodí po radu. Ale my jako účetní, auditori a poradci nasloucháme různým zainteresovaným stranám, politikům, neziskovým organizacím, celé společnosti. A společnost s námi opravdu mluví.

Ten starý model, to bylo trochu jako Organizace spojených národů, teď je to víc jako Google. Jednoduchá hierarchie, širší odbornost, rozbíjení izolace, zapojení širšího okruhu lidí. V minulosti jsme třeba měli čtyřikrát do roka akce, na kterých se sešlo 200 lidí a trvaly osm hodin. Teď pořádáme digitální workshopy, kde si vyměňujeme myšlenky. Dokument je možné vytvořit online, řekněme, za dvě hodiny.

Proč je teď ta správná chvíle na „restart“?

My v konečném důsledku zajišťujeme důvěryhodnost. Je všeobecně známo, že účetní profese má

za sebou období, kdy byla pod intenzivním drobnohledem veřejnosti. A jak se říká: „nikdy nepromarněte krizi“. Tohle je mimořádná příležitost k výrazné změně.

Úkolem naší profese je sloužit veřejnému celospolečenskému zájmu. Jak dokládá nová vizuální podoba naší značky, středobodem toho, co děláme, jsou lidé, „because people count“. Není to ale jen o novém logu (nebo o novém názvu a mottu, které jsme rovněž změnili).

Jaké největší výzvy čekají tuto profesi v budoucnu?

Automatizace. Lidé a stroje. Lidé a umělá inteligence. Jsem přesvědčen, že na lidech bude ve skutečnosti záležet stále víc, protože se stanou důležitějším strategickým faktorem.

Počítače umějí data zpracovat, ale ti, kdo je interpretují, jsou lidé. Počítače nedokážou poskytovat hodnoty a nedokážou zajistit důvěryhodnost. My máme schopnost data zpracovat a interpretovat. Uplatňujeme odborný úsudek, neděláme jen účetní cvičení.

Je to samozřejmě jak příležitost, tak hrozba. Proto říkáme našim členům: „technologie vám musí sloužit“, nemůžete jen vyčkávat. A přicházíme s novými nápady a myšlenkami.

V minulosti bylo největší starostí účetních, že měli – možná neoprávněně – image nudných patronů. Teď mají, s ohledem na takové případy jako LuxLeaks nebo Panama Papers větší obavy z toho, zda jsou důvěryhodní. Je to fair?

Důvěra je to nejdůležitější, co účetní a auditori mohou společnosti dát. Jsme profese založená na hodnotách, což znamená nezavírat oči, ale řešit problémy, které můžou tuto důvěru poškodit.

Někdy musíme naši roli vysvětlovat, jako je tomu v případě daňové politiky. Úkolem našich členů jakožto profesních organizací je zajistit vysokou kvalitu práce účetních a auditorů a jejich etické chování.

Zmínil jste spolupráci s neziskovými organizacemi. Ty ale v minulosti vaši profesi často velmi kritizovaly.

Neziskové organizace jsou hlasem společnosti. A té dnes musíme naslouchat víc než kdy dřív a zapojit ji.

Už léta pracujeme na budování vztahů s takovými organizacemi jako Oxfam nebo Transparency International. S Transparency International například spolupracujeme v oblasti boje proti praní špinavých

peněz. Ať už na tom, jak prověřovat nové klienty, na právních závazcích EU nebo na předpisech bojujících proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Poskytujeme také podněty z praxe Evropskému parlamentu. Mají rádi (a potřebují) účetní a auditory, abych tak řekl, se „zablácenými botami“, tedy ty, kdo každodenně působí v terénu. Naše členské organizace nám posílají odborníky z celé Evropy, a ti se zaměřují na oblasti, ve kterých můžou být skutečným přínosem. Naší největší devizou, kterou můžeme nabídnout, jsou praktické zkušenosti bezmála milionu účetních a auditorů.

Jaké je stanovisko Accountancy Europe k tzv. country-by-country reportingu, tj. k mezinárodní výměně daňových informací, což je další aktuální téma, kterému tisk v současnosti věnuje velkou pozornost?

Vždycky jsme byli pro transparentnost. Musí být zřejmé, kde podnik působí a kde platí daně. To je celospolečenská záležitost, a tudíž záležitost k veřejné debatě. Nedílnou součástí našeho přístupu je, že nasloucháme občanské společnosti a ve spolupráci se zákonodárci pomáháme odstraňovat obavy.

O krizi v eurozóně se sice už ve sdělovacích prostředcích tolik nemluví, ale ještě není za námi, že?

Ne, není. Velká debata se vede o aktivech bank. Debatuje se taky o roli standardů pro účetní a auditorskou profesi, o státním dluhu, o účetnictví pro veřejný sektor nebo o veřejných financích.

Pokud jde o různé standardy upravující účetnictví veřejného sektoru v Evropě, můžeme poskytnout spoustu podnětů, zkušeností i poznatků.

Jak se FEE a nyní Accountancy Europe daří zastupovat členy jednotlivých členských organizací,

když to jsou tak rozdílné subjekty, od velkých mezinárodních korporací až po firmy s jedním partnerem. Jak dokážete překlenout tu propast mezi velkými a malými subjekty?

Děláme maximum, i když to není snadné. Nicméně různorodost je naší předností. Zastupujeme veřejné i soukromé společnosti, od velkých nadnárodních firem až po týmy tvořené manželskou dvojicí nebo firmičky s jedním auditorem.

I menší firmy jsou nesmírně důležité, protože právě ty poskytují své služby malým a středním podnikům, které představují 99 % evropských společností. Hledisko těchto firem se proto snažíme brát v potaz ve všem, co děláme. Navíc realizujeme speciální projekty zaměřující se na malé a střední podniky, například na jejich přístup k financím. Vydáváme taky řadu materiálů, v nichž auditorům malých a středních podniků ukazujeme, jak mohou své klienty nejlépe podporovat.

Poslední otázka se týká genderové a rasové rovnosti v účetní a auditorské profesi. Myslíte si, že v tomto směru nás čeká ještě dlouhá cesta?

Není to tak špatné, ale situace se samozřejmě liší stát od státu. Když se podíváte na naše jednotlivé členy z celé Evropy, dá se říct, že jsme odrazem společnosti. Účetní byli vždycky lidé, kteří se starali o to, aby čísla sloužila jiným lidem. Zástupci této profese pocházejí z nejrůznějšího prostředí, ta různorodost je mnohem větší, než by člověk očekával. Do budoucna bude větší specializace, v našich řadách přibudou specialisté na různé obory, od strojírenství až po lidská práva. A samozřejmě na technologie, budeme mít víc „nerdů“.

Snažíme se přilákat do naší profese mladší lidi, to je důležité. Musíme se zaměřit na ty nejlepší a nejchytřejší z nastupující generace.

lidé a firmy

Audit KPMG v Česku vede Jindřich Vašina

Novým vedoucím partnerem oddělení auditu KPMG Česká republika je Jindřich Vašina. Do této role se posouvá z pozice vedoucího oddělení auditu zaměřeného na finanční instituce. Za to odpovídá i nadále.

Jindřich Vašina má rozsáhlé znalosti v oblasti auditu a poskytování poradenských služeb finančním institucím, pojišťovnám a klíčovými institucím, privátním skupinám. Zná podrobně problematiku výkaznictví, rozpočtů, obchodních procesů a kontrol ve finančním sektoru včetně řízení finančních a operačních

rizik. Do české kanceláře KPMG nastoupil v roce 1998 hned po studiích na Vysoké škole ekonomické v Praze. Od roku 2002 je registrovaným daňovým poradcem, od roku 2007 pak statutárním auditorem.

Baker Tilly Czech Republic vstoupila do mezinárodní sítě Crowe Horwath International a mění název

Společnost Baker Tilly Czech Republic vykročila do roku 2017 s novým názvem Crowe Horwath. Důvodem je vstup do globální účetní sítě Crowe Horwath International. Společnost působí v České republice již od roku 2007. Za tu dobu značně rozšířila své služby a získala široké portfolio klientů z řad českých společností,

mezinárodních skupin, ale i nových a úspěšných start-upů. Od původního zaměření, kterým byl outsourcing služeb v oblasti vedení mzdové agendy a účetnictví, se nabídka služeb rozšířila také o služby daňové, auditorské a právní. Součástí sítě Baker Tilly Czech Republic byla auditorská společnost Baker Tilly Czech Republic

Audit s.r.o., která nyní také mění název, a to na Crowe Advartis Audit s.r.o.

V České republice, Polsku a Slovensku má síť Crowe Horwath nyní více než 500 zaměstnanců a obrát přesahuje 15 milionů eur, uvedl Jiří Medřický, country manager Crowe Horwath.

-av-

Co najdete v e-příloze č. 1/2017

Přístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází souběžně s tištěným časopisem Auditor v elektronické podobě. Pro auditory je ke stažení v uzavřené části webových stránek Komory auditorů www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem.

Auditoři také mohou požádat o zaslání e-přílohy e-mailem na: sikorova@kacr.cz. Předplatitelům je e-příloha zasílána e-mailem.

Aktuality

- Přezkoumání hospodaření za rok 2016 – poměrové ukazatele – Martina Smetanová, Jana Hloušková

Právo

- Změny v pojetí pojmu „povinná osoba“ podle novely zákona č. 253/2008 Sb.
- Novelu insolvenčního zákona poslanecká sněmovna schválila, čeká na ni ještě jedna

- Hlavním cílem novely je důsledná ochrana práv všech účastníků insolvenčního řízení
- Lze omezit rozsah pojistného plnění za újmu, kterou způsobil advokát v souvislosti s výkonem advokacie svému klientovi?
- Průlom v trestní odpovědnosti právnických osob: Jak projít testem „veškerého úsilí“?
- Trestní odpovědnost právnických osob prošla novelou
- Revoluce ve veřejných zakázkách: Už jste připraveni?

Daně

- Provádíte audit v koncernu? Pozor na daňová rizika

Zaznamenali jsme

- Systém kontrol by se měl podle MF zjednodušit, vláda to schválila
- Vláda schválila návrh Zákona o řízení a kontrole veřejných financí

- Pravidla pro banky se mají změnit, budou muset sdílet informace o kyberútocích
- Mlčenlivost auditora ve vztahu k trestnímu řízení
- Ministerstvo spravedlnosti mělo v účtech chyby za miliardy, zjistil NKÚ
- NKÚ: V účetní závěrce resortu spravedlnosti jsou chyby za 2,5 miliardy
- Rozjel kauzu na severu a říká: Kasírovaly se tam i stranické peníze
- Wagenknecht: Mafiánská struktura na severu Čech od počátku plánovala fondy EU vykrást

-VeL-

